

**ЗДРАВЕ**  
**БЛС НАСТОЯВА**  
**ДА СЕ ВЪРНАТ**  
**ХАРТИЕНИТЕ**  
**РЕЦЕПТИ**



Стр. 2

**СВЯТ**  
**ГЕН. ЗАЛУЖНИ:**  
**КИЕВ Е**  
**В ЗАДЪНЕНА**  
**УЛИЦА**



Стр. 5

**ЧЕТИВО**  
*Негелник*  
**ЗДРАВА КАМЕНОВА**  
**ЗА РИСКОВЕТЕ И УСПЕХИТЕ**  
**НА НЕЗАВИСИМИЯ ТВОРЕЦ**



Стр. 7

# ДУМА®

ЛЕВИЯТ  
ВЕСТНИК

**ГРИШО**  
**СТИГНА**  
**1/4-ФИНАЛ**  
**В ПАРИЖ**



Стр. 16

■ ПЕТЪК ■ 3 НОЕМВРИ ■ 2023 ГОДИНА/33 ■ БРОЙ 213 (9304)

1 лв.

www.duma.bg

**НЯКОЛКО ДУМИ**

## ТОМ И ДЖЕРИ ПО НАШЕНСКИ

Аида ПАНИКЯН



Периодичната липса на животоподдържащи и животоспасяващи лекарства у нас започна много да прилича на анимационния сериал за котарака Том и мишока Джери.

“Ние играем на котка и мишка. Непрекъснато, ежедневно, ежечасно получаваме сигнали за липсата на инсулини и тази история не може да продължава повече така”, коментира преди повече от два месеца и половина зам.-министърът на здравеопазването проф. Илко Гетов.

Само че продължава! При това без ни на йота да има напредък отпреди 2, 3 или 10 години.

Да, производителите продават у нас най-евтино лекарствата си. Да, паралелната търговия (изобщо) е напълно законна от гледна точка на европейските закони. Да, има платформа за проследяване на липсващи лекарства. Да, има формула, която показва кога един медикамент не е достатъчен в българските аптеки и износът му трябва да бъде спрян. И, да, потърпевши са само и единствено българските пациенти. Защото европейските могат да си купуват същите лекарства на по-ниска цена.

Но дали всички тези широко рекламирани и уж регулиращи в някаква степен лекарствения пазар мерки работят? Не! Не, щом хиляди болни периодично остават без лекарства, което компрометира лечението им.

Стр. 6

**ПРИВИКАХА**  
**КОРЕСПОНДЕНТА**  
**НА БНР В МВНР**  
**В МОСКВА**



Стр. 3

АКЦЕНТ

**БСП: СПРЕТЕ СПЕКУЛАЦИИТЕ**

Спрате спекулациите преди втория тур на изборите. Залогът е промяна на 18-годишно лошо, крадливо и порочно управление на модела “ГЕРБ” в София, пише в позиция на БСП, разпространена вчера.

Стр. 3

# Сглобката пред разпад след изборите

Навсякъде ПП-ДБ мърсуват срещу нас, оплака се Бойко Борисов

“След изборите може да развалим Сглобката. Тя реално не съществува. Навсякъде ПП-ДБ мърсуват срещу нас”, заяви лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов. “Като ги слушам какви глупости говорят, не знам дали следващата седми-

ца ще започне работа парламентът”, категоричен бе той. “Приказват по телевизиите неща, които няма да станат. Как ГЕРБ са виновни за това, че зам.-министър на ПП-ДБ отива и мърсува, отива и снима с личния си

телефон в нарушение на неговата заповед. Да си мерят приказките”, заяви Борисов. “С безпринципното им поведение ще гледаме сеира тепърва. Вече им знам аверите, кои са им приятелите, събират се по вили, по кръчмата

тайно, нека да го правят. Аз не виждам смисъл да се събирам с тях. Следващата седмица ще направя едно Национално съвещание и там ще решаваме какво ще правим”, закани се Борисов.

Стр. 3

**В КАДЪР**



СНИМКА БТА

Алея на занаятите беше организирана в Етнографския комплекс “Стария Добрич”. Представени бяха характерни за региона художествени занаяти

ISSN 0861-1343  
EUR: 1.95583  
GBP: 2.24023  
USD: 1.83457  
CHF: 2.03266

София  
МАКСИМАЛНИ  
ПРОМЕНЛИВО

20°C



# БЛС настоява да се върнат и хартиените рецепти

Изписването на антибиотици електронно не постига декларираните цели за контрол, заявиха от съсловната организация

Аида ПАНИКЯН

За пореден път Българският лекарски съюз настоява да се върне възможността за изписване на лекарства и на хартиена рецепта, поне докато 70% от предписанията започнат да са на електронна рецепта. "Ако не бъдем чути, като европейски граждани, ще се възползваме от правата си да се защитим в съда", категоричен бе на вчерашната пресконференция председателят на УС на БЛС д-р Иван Маджаров. Съсловната организация предлага също хартиената рецепта да се съхранява в аптеката. Д-р Маджаров бе категоричен, че е необходим контрол от държавата за доставките и складовите наличности. Той припомни, че във всички държави в ЕС (освен в Естония) има възможност за изписване на хартиена рецепта, а липсата на такава възможност нарушава правата на лекарите и на пациентите.

От БЛС са категорични, че е-рецептите за антибиотиците не постига декларираните цели за



контрол и анализ, защото те не са в списъка на Специализираната електронна система за проследяване и анализ (СЕСПА).

От там твърдят, че към момента не е ясно какви са наличностите на антибиотици в страната и дали наистина е намалела про-

дажбата им. Освен това, над 400 аптеки не са вписали данни от продажба на антибиотици в Националната здравноинформа-

ционна система. От МЗ твърдят, че с въвеждането на е-рецепти за антибиотици преди 2 седмици продажбата им е намалела с 25%. Но всъщност не се знае колко от тези медикаменти да продадени преди 16 октомври, а и няма данни каква част от продадените антибиотици у нас са били верифицирани в аптеките.

Според статистиката, представена от д-р Маджаров, от 16 октомври са издадени 204 230 е-рецепти, от които 6,9% са анулирани, около 66% са изпълнени. За изтеглените от аптеките 28 264 рецепти няма информация дали е продадено лекарството, дали е заменено с друго или не.

Предните две години от въвеждането на е-рецептите успоредно с хартиените, са издадени 44 хил. електронни, но само 1000 от тях са изпълнени, заяви д-р Маджаров. Той зададе реторичен въпрос защо МЗ и ИАЛ не са анализирали ситуацията в този период.

От БЛС припомнят, че безплатното мобилно приложение за изписване на рецепти може да се ползва, само ако лекарят има регистрирано лечебно заведение и електронен подпис.

## И Пеевски иска забрана на износа на инсулини

След отворено писмо на инсулинозависими пациенти до институциите с призив да се спре износа на инсулин, и съпредседателят на ПГ на ДПС Делян Пеевски настоя министърът на здравеопазването да забрани със заповед изнасянето за определено време на животоспасяващи лекарства.

По-рано в отворено писмо от 185 възрастни и деца с диабет със своите подписи и снимки, настояват държавата да спре спекулативния износ на медикаментите, от които зависи животът им. От писмото, адресирано до премиера, министъра на здравеопазването, Агенцията по лекарствата, де-

путатите, Комисията за защита от дискриминация и др., става ясно, че проблемът е с "Фиасп" (Fiasp) и "Тресоба" (Tresiba), които от месеци се откриват трудно в аптеките. Това поставя в риск здравето и живота на хиляди пациенти, половината от които са деца.

И председателят на

парламентарната Комисия по здравеопазване Костадин Ангелов (ГЕРБ) по-рано настоя в свое писмо до здравния министър МЗ да спре износа на проблемните препарати.

ДУМА припомня, че подобни министерски заповеди за забрана износ на лекарства имаше само по време на извънредната об-

становка в пика на кризата с КОВИД-19. Но доколкото такава заповед в момента би била законосъобразна и дали тя няма да бъде отменена от съда, не е ясно.

В началото на август зам.-министърът на здравеопазването проф. Илко Гетов коментира, че през въпросната седмица има доставка и лекарството не

е в забранителния списък. "В момента се задържа по складовете, договарят се сделки за паралелен износ и след като те бъдат реализирани, останалото количество ще се появи на българския пазар и следващата седмица вероятно "Тресоба" отново ще влезе в забранителния списък".

## Неочакван тест на система за предупреждение на МВР стресна абонатите на „Виваком“

Телефоните на хиляди българи изненадващо издадоха пронизващ настоятелен звук в сряда вечер около 19 часа. Пищченето беше придружено със съобщение за тест, национално предупреждение и подробности на сайта www.bg-alert.bg, изписано на английски език. Има и абонати, на които текстът е на български. На някои телефони се изписваше, че тревогата е от президента. Посоченият за повече подробности сайт не работи.

Много хора се стреснаха, особено възрастните. Мнозина излязоха пред сградите и по улиците ужасени. Социалните мрежи се напълниха с въпроси и възмущения. Жена сподели във фейсбук, че телефонът е пропищал, докато шофира: "Колите на кръгово

започнаха да отбиват, по чудо не се ударихме. С дете съм в колата, което трескаво пита какво става. Идиоти, поне се извинете!".

Чак след 40 минути от МВР съобщиха, че това е тестово съобщение, изпратено само на абонати на "Виваком", и няма връзка с конкретно събитие. От "Виваком" се извиниха на абонатите и уточниха, че по време на тестове за автоматично изпращане на съобщения, системен интегратор ги е изпратил, за което от оператора не са били уведомени.

Системата bg-alert се разработва за разпространение на съобщения за предупреждение на населението за извънредни ситуации и бедствия. Официално тестовете обаче ще започнат на

7 ноември в област Габрово. На 14 ноември съобщения ще получат хората от областите Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен. На 15 ноември - Велико Търново, Разград, Русе и Силистра; на 16 ноември - Варна, Добрич, Търговище и Шумен. На 21 ноември - Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол; на 22 ноември - Благоевград, Кюстендил, Перник, София и Софийска област, а на 23 ноември - Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково

Предвижда се на 29 ноември да се проведе национален тест в страната. Тогава, в продължение на половин час - от 12 до 1230 ч., ще бъде излъчвано съобщение, съдържащо текст на български и английски език.

## Властта пръска 2,5 млрд. лв. за нови военни машини

Правителството одобри проекта на договор за придобиване на бойни машини "Страйкър" от САЩ. България планира да купи 198 машини. Сделката за тях се очаква да възлезе на поне 2,5 млрд. лв. Тя вече бе одобрена от комисията по отбрана и тази по финанси в парламента.

За сделката се разбра още през май т.г. С решението си кабинетът упълномощи министъра на отбраната Тодор Тагарев да подпише договора веднага след гласуването в НС.

ДУМА припомня, че проектопредложението за закупу-

ването на машините предизвика остра реакция на депутатите от БСП.

Нито е спешно, нито е належащо, нито е важно закупуването на бойните машини, заяви зам.-председателят на ПГ "БСП за България" Георги Свиленски в началото на октомври в НС и поиска оставката на Тагарев.

"Този човек трябва да напусне правителството, властта и всичко, свързано с допира с държавата", смята Свиленски. По думите му министърът не защитава държавни интереси, защитава чужди интереси, които противоречат на здравия разум в България.

В ИХТИМАН:

## Социалистите с подкрепа за Милена Чомакова срещу модела „ГЕРБ“

“БСП ще подкрепи кандидата за кмет на ПП МИР Милена Чомакова на предстоящия балотаж на 5 ноември в Ихтиман. Местните социалисти взеха решението, водени от принципната позиция на БСП за разграждане на модела “ГЕРБ” в местната власт и след проведено заседание на Изпълнителното бюро на БСП-Ихтиман”. Това заяви зам.-председателят на ПГ на “БСП за България” Иван Ченчев след заседанието на ръководството на местната структура, на което той присъства.

“Изненада в решението ни няма. Ние сме последователни в принципната си позиция да разградим модела, превърнал общините във феодални владения и сложим край на вредното управление на ГЕРБ на местно ниво”, посочи Иван Ченчев.



БСП:

## Спрете спекулациите преди втория тур на изборите

Залогът е промяна на 18-годишно лошо, крадливо и порочно управление на модела „ГЕРБ“ в София, пише в позиция на партията

“Виждаме, че все повече говорители противопоставят Градската организация на БСП-София и кандидата на БСП Ваня Григорова срещу националното ръководство и партията, която не била нужна на втори тур. Предупреждаваме - правите грешка и ще съсипете в последните 48

часа всичко постигнато дотук. Ще навредите на Григорова”, се казва в позиция на БСП.

“Това внушение разколебава членовете и симпатизантите на БСП. А те са 55% от всички гласували за нея. Без тези гласове, тя нямаше да стигне до балотаж. Те са необходими и сега. За съ-

жаление и кандидатката ни влиза в този капан. Преди да твърди, че не съм я търсила да я поздравя, да си погледне телефона”, написа лидерът на БСП Корнелия Нинова.

“Още повече, че всичко изговорено дотук е дълбоко невярно. Градската организация няма

право да одобрява и регистрира кандидат. Това се прави от Националния съвет на БСП, където всички гласувахме за Ваня Григорова. А регистрацията за изборите става с подписа на председателя на партията. Без този подпис не може да е кандидат”, напомнят от БСП.

“Разбираме какво се цели, но някои хора си изпускат нервите. Овладейте си личните амбиции до понеделник, защото залогът е много по-голям от тях - промяна на 18-годишно лошо, крадливо и порочно управление на модела “ГЕРБ” в София”, пише в позицията.

## Машините за гласуване се подготвят за балотажа

Министерството на електронното управление приключи част от процедурите по удостоверяване на машините за гласуване на балотажа в неделя. Това отне близо 24 часа и над 10 часа излъчване на живо на процеса от специалната защитена зала. Вчера главният секретар на ведомството Ангел Петров обяви, че е приключила процедурата по доверено изграждане на изходния код на машините.

Предстои представителите на политическите партии - БСП, ПП-ДБ, ГЕРБ, ИТН да се запознаят с него. Ще има и документиране на тестови сценарии, оформяне на доклада за съответствието, изготвяне по най-бързия начин на решение за удостоверяване.

“И в момента трите институции работят денонощно. Работим под непрестанно наблюдение. Колегите от ДАНС са неотлъчно до нас. Политическите партии гледат source кода на машини-

те. Колкото време е нужно на партиите, толкова ще гледат”, заяви Петров. Той увери, че всички стъпки да бъдат проиграни във време, което да позволи гласуване с машини на втория тур.

Вчера бяха разпространи снимки на демо бюлетини, отпечатани от техническо устройство за машинно гласуване, инсталирано със софтуер, изграден при довереното изграждане, което беше извършено от експерти на ЦИК в сряда вечерта. На листите е изписан хеш кодът, който ще се визуализира по време на изборния процес.

ДУМА припомня, че заради скандал, свързан с машините за гласуване, ЦИК излезе с решение на първи тур да се гласува само с хартиени бюлетини. Решението беше обжалвано във ВАС, който постанови, че решението на комисията е законосъобразно. ВАС посочи също, че за балотажа машини може да има, след като те преминават успешна процедура по удостоверяване.

## Кореспондентът на БНР е привикан в руското Външно министерство

Кореспондентът на БНР Ангел Григоров е бил извикан на разговор в руското Министерство на външните работи. Той е единственият представител на българска обществена медия в Москва, съобщи националното радио.

Това се е случило часове след оповестяването на информацията, че кореспондентът на вестник “Российская газета” Александър Гацак е напуснал България.

ДУМА припомня, че акредитацията на руския журналист беше отнета от българското външно министерство от Държавна агенция “Национална сигурност”. От там съобщиха, че заради дейност, представляваща заплаха за националната сигурност на страната ни, са му наложени принудителни административни мерки - “отнемане на правото на пребиваване”, “експулсиране” и “забрана за влизане и пребиваване на територията на държавите членки на Европейския съюз”. По-късно Русия предупреди, че ще предприеме ответни мерки заради действията на България.

БОЙКО БОРИСОВ:

## Може да развалим сглобката, ПП-ДБ мърсуват срещу нас

“След изборите може да развалим сглобката. Тя реално не съществува, навсякъди ПП-ДБ мърсуват срещу нас”, заяви лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов в Ловеч. Като ги слушам какви глупости говорят, не знам дали следващата седмица ще започне работа парламентът, категоричен бе Борисов.

“Повече няма да допускаме

някой да говори лъжи по наш адрес, а ние да си траем. Навсякъде мърсуват с всякакви партии само и само да са срещу нас. Много преди изборите в София предложихме на ПП-ДБ да издигнат кандидат, различен от родата на Държавна сигурност”, разгневи се Борисов.

“В сряда са гласували за “Страйкърите”, без да се е

произнесъл парламентът. И ще направят такъв юридически казус само и само да се покажат пред някого”, възмути се той. “Приказват по телевизиите неща, които няма да станат. Как ГЕРБ са виновни за това, че зам.-министър на ПП-ДБ отива и мърсува, отива и снима с личния си телефон в нарушение на неговата запо-

вед. Да си мерят приказките”, поясни Борисов.

“Те си бламираят вътрешния министър, а в същото време не искат да коментират защо министър, който държи да кажа, че не съм чувал и виждал, ходи с охрана. Притискан и плашен от депутати. Това не ги интересува, не се коментира. С това им безпринципно

поведение, ще гледаме сеира тепърва. Вече им знам аверите, кои са им приятелите, събират се по вили, по кръчмета тайно, нека да го правят. Аз не виждам смисъл да се събирам с тях. Следващата седмица ще направя едно Национално съвещание и там ще решаваме какво ще правим”, обяви лидерът на ГЕРБ.



# Чиновниците ще плащат лични осигурителни вноски

Новата тежест за държавните служители ще бъде около 11%

Правителството започва дискусия за въвеждането на индивидуални осигурителни вноски за държавните служители. Това се разбра от думи на президента на КТ "Подкрепа" Димитър Манолов при откриването на международна конференция за заетост и социална сигурност, организирана от синдиката.

Манолов съобщи, че са били поканени от премиера Николай Денков и финансовия министър Асен Василев на срещане вчера, за да обсъдят въвеждането на индивидуална осигурителна вноска за държавните служители.

Сега осигурителните вноски за държавните служители са изцяло за сметка на държавата. За разлика от другите

работещи, при които осигуровките се делят в съотношение 60:40 между осигурителя и осигурения, при чиновниците 100 процента от осигуровките са за сметка на държавата. Това положение открай време не се одобрява от мнозина. Работодателските организации отдавна искат държавните служители да бъдат приравнени на останалите и да започнат да плащат своя дял от осигуровката. Синдикатите не възразяват, при условие възнаграждението да бъдат компенсирани и чистата сума да не се намалява. Какви са идеите на Сглобката все още не е ясно.

Новата тежест за държавния служител ще е около 11% само за държавното обществено осигуряване. В момента за неговите фондове личната вноска на "обикновените"



Въпреки заявките за запазване на данъчно-осигурителната тежест, финансовият министър Асен Василев предлага сериозно увеличение на данъците и осигуровките върху гражданските договори от 2024 г.

служители е 10,58% (за родените преди 1960 г., за които не се отделят 5% в

универсален фонд), а работодателската - 13,72%. За държавните служители 24,30% се плащат от държавата.

Преди време Българската стопанска камара отправи критики, че сега системата на практика не е солидарна, въпреки че е замислена като такава. Частният работодател внася в НОИ всеки месец осигуровките за своите служители и дължи лихви при просрочие. По същия начин внасят ежемесечно и осигурените. Държавният бюджет обаче внася веднъж на три месеца с трансфер дължимите вноски на държавните служители, като парите за това идват от данъкоплатците. Затова работодателската организация предлага и държавните служители

да плащат лични осигуровки, като за целта еднократно се увеличат възнагражденията им, за да не се почувства спад в доходите. Освен това настояваше останалата част от осигуровката (на работодателя) да се поеме от съответното ведомство и да се плаща всеки месец. "Това ще ги дисциплинира и ще стане доста по-ясно кое ведомство колко струва на данъкоплатеца", смятат от БСК.

Новата идея на Василев ще е поредна за увеличаване на приходите от осигуровки в НОИ. В същия диапазон е и предложението да се приравнят редица гражданските договори на трудовите правоотношения, което автоматично ще увеличи осигурителната и данъчната тежест върху тях.

## Очакват повишаване на лихвите по заемите на домакинствата

Наблюдава се безпрецедентно увеличение на лихвите от март 2022 г., каза Деян Василев, изпълнителен директор на moiteragi.bg, по време на финансов форум.

Лихвените проценти на банките се качват плавно, по-осезаемо при фирмените клиенти. Средната лихва по левовите кредити на фирми сега е около 3,8 на сто, а при депозитите на фирмени клиенти - 1,4 на сто, каза Татяна Иванова, изпълнителен директор "Дигитализация, данни и операции" на ОББ. Лихвите при домакинствата у нас все още не се качват, но това ще стане след 6 до 12 месеца, допълни Иванова.

Според Екатерина Кирилова, директор клонова мрежа на "УниКредит Булбанк", лихвите по левовите кредити на домакинствата са се оказали "страшно жилави" и устойчиви на всички прогнози. Прогнозата ни е, че пред следващата година лихвата по новоотпуснатите ипотечни кредити ще е по-висока. Смятаме, че средната плаваща лихва в края на т.г. ще е 2,7 на сто, следващата - до нива от 3,5%, и през 2025 г. - 3,7%. Интересно е, че българите не предпочитат фиксираните лихвени нива, които са популярни в Европа и в САЩ, каза Кирилова.

## Близо три пъти увеличават таксите за жп превози

От началото на месеца таксите в железопътната инфраструктура, за която плащат всички превозвачи, които ползват железопътния път, са скочили сериозно, каза председателят на Асоциацията на предприятията в железопътния транспорт Пенко Несторов.

Той уточни, че увеличението е 2,7-2,8 пъти в зависимост от видовете влакове и условията за превоз. Това е фрапиращо, браншът не може да го понесе, коментира Несторов. Това решение трябва да бъде мотивирано и обсъдено с бранша, да бъде направен анализ



какво въздействие би оказало такова увеличение на тарифата, посочи той. По думите му това не е направено и са нарушени редица закони.

Пенко Несторов отбелязва, че за да тръгне влак, трябва да бъдат платени пет такси, сред които такса за инфраструктура и такса за разписание, която в момента стига до 8

лева на километър.

Всички превозвачи в Германия плащат 3,14 евро на километър, ние плащаме 7,85 евро на километър след вчерашната промяна, коментира Пенко Несторов. В рамките на един ден увеличението е два пъти. Не знам кое налага драстичната промяна, коментира Несторов.

## Сриват се приходите от ДДС

За пореден месец приходите от най-големия източник за хазната - ДДС, са по-малко от миналогодишните. В края на септември те достигат 11,6078 млрд. лв., което, съпоставено със септември 2022 г., е намаление от 145,3 млн. лв. (1,2%), сочат данните на Министерството на финансите.

От пролетта постъпленията от ДДС изостават, като причина за това са по-ниските постъпления от този налог върху вноса. В същото време при ДДС от сделки в страната се отчита ръст на приходите спрямо м.г., но той не е достатъчен, за да компен-



сира по-слабия внос.

МФ обяснява намалените постъпления от ДДС при вноса с влиянието на по-ниските в сравнение с м.г. борсови цени (в долари) на суровините, а те представляват основна част от вноса ни от страни извън ЕС. В допълнение влияние оказват курсът на щатския долар и спадът на количествата вносени стоки, в т.ч. и на

суровия петрол. МФ отбелязва, че през изминалите месеци на годината се наблюдава понижаване на декларирания ДДС при всички групи стоки.

Нетният размер на приходите от ДДС от внос към септември е 4,466 млрд. лв., като намалението е с 16,1% (858,9 млн. лв.) спрямо същия период на предходната година.

## 70% от българските фирми са били подложени на кибератаки

Голям дял от бизнеса в България се сблъсква с кибератаки. 70% от анкетираните 400 български компании споделят, че са били подложени на атаки от зловреден софтуер повече от веднъж.

Сред най-често срещаните атаки е фишингът (61%), следван от атаки с искане за откуп на чувствителна информация (38%) и кражба на бизнес самоличност (36%). Опити за достъп до информация без упълномощаване от компанията са били засечени в 29% от случаите.

Данните идват от проучване в 1279 компании в България, Испания и Нидерландия. 400 от фирмите са в България. Изследването бе представено от експерта Томазо Комунале по време на

международна конференция.

Светослав Василев, ръководител на отдел "Киберпрестъпления" в Националната следствена служба, заяви, че докладването на киберпрестъпленията не достига до прокуратурата. По неговите думи Министерството на електронното управление разполага с екип, който да реагира при киберпрестъпност, но според статистика от 2018 г. от средно 2000 докладвани при тях компютърни инциденти до прокуратурата достигат единични случаи. Това означава, че голяма част от докладваните киберинциденти не достигат до прокуратурата, а в България само прокуратурата може да започне наказателно производство, уточни Василев.





Кремъл публикува снимки от работно заседание, посветено на икономическите въпроси, с участието на президента на Русия Владимир Путин и премиера Михаил Мишустин. По този начин руските власти категорично опровергават появилите се в социални мрежи слухове, че държавният глава е починал

# Тежки боеве между Израел и Хамас

В Ивицата Газа 16 болници не работят

В северната част на Ивицата Газа е имало ожесточени боеве между израелски войници и бойци на палестинската групировка Хамас, предадоха световните агенции, позовавайки се и на двете страни в конфликта.

Израелската армия съобщи, че нейни войници са се натъкнали на терористични клетки, които са нападнали с противотанкови ракети и ръчни гранати. По време на продължителните сражения войниците са били подкрепени от артилерия и авиация.

“Убити бяха “десетки терористи”, а инфраструктура на Хамас също бе унищожена”, заяви Тел Авив.

Най-малко 195 палести-

нци са били убити при нападенията срещу бежанския лагер “Джабалия” в Газа за два дни, съобщи пресслужбата на ръководеното от Хамас правителство. Около 120 души все още са в неизвестност под развалините, а най-малко 777 са ранени, се казва в изявлението.

Аржентина, където живее най-голямата еврейска общност в Латинска Америка, осъди израелската атака срещу гъсто населения бежански лагер.

“Нищо не може да оправдае нарушаването на международното хуманитарно право”, посочи в изявление аржентинското МВнР и призова за освобождаване на за-

ложниците, взети от Хамас.

Ден по-рано Боливия скъса дипломатически отношения с Израел, а Колумбия и Чили отзоваха посланиците си.

16 от общо 35-те болници в Ивицата Газа вече не могат да лекуват пациенти поради липса на гориво, каза говорител на здравното министерство в анклава. По

думите му възможностите на останалите лечебни заведения да предоставят здравни грижи вече са много ограничени.

“Над 20 000 ранени остават в Газа, с ограничен достъп до здравни грижи поради обсадата и постоянните бомбардировки” от израелската армия, заявиха от “Лекари без граници”.

36 български граждани и членове на техните семейства са били изведени успешно от територията на Ивицата Газа и вече са в безопасност в Египет. 37-ият е заявил желание да остане, съобщи българското МВнР. Над 400 души са преминали през граничния пункт “Рафах”, отворен за всички с чуждестранни паспорти, които искат да напуснат Ивицата Газа.

## Меле между неофашисти, анархисти и полицаи в Атина

Сблъсъци и напрежение в Атина предизвика демонстрация на стотици неофашисти по повод десет години от убийството на двама представители на забранената фашистка партия “Златна Зора”.

Върпачи полицейските мерки се стигна до безредици, след като анархисти и членове на комунистически младежки организации, събрали се на контрапротест, атакуваха кордона на силите на реда с камъни.

Полицията отговори със сълзотворен газ и водно оръдие. В нейна подкрепа на улиците бяха изкарани и частите за борба с безредиците

Задържани са десетки демонстранти и от двете страни.

Междувременно от съображения за сигурност на летището в Атина бяха арестувани 21 италиански неофашисти, пристигнали, за да подкрепят “сбратята си”.

## Залужни призна: Киев е в задънена улица

Конфликтът в Украйна е достигнал до патова ситуация и украинските сили не могат да постигнат пробив на фронта, призна главнокомандващият Върхожените сили на страната ген. Валерий Залужни в интервю за британското сп. “Економист”. Той обаче се въздържа да определи ситуацията като пълна безизходица и я окачестви като “позиционна” война, подобна на Първата световна, заради технологично-тактическия паритет между украинските и руските сили.

“Най-големият риск от позиционната война е, че може да се проточи с години и да изтощи Украйна”, каза Залужни. Той предупреди, че това може да е от полза за Москва, като й позволи да възстанови военната си мощ. За да не бъде допуснато, според Залужни, Киев трябва да получи от Запада нови, ключови оръжия и технологии, включително изтребители, и да се разширят категориите граждани за мобилизация.

### НАКРАТКО

#### Бурята „Киърън“ удари Франция

Бурята “Киърън” връхлетя бреговете на Франция. Има една жертва и четирима ранени, над 1000 души са евакуирани от домовете си. Вятърът е стигнал до 190 км/ч. “България Еър” анулира полет от Париж за София.

#### Загиналите в Хамбург били с фалшиви български паспорти

Четиримата албанци, загинали при срутването на скеле в Хамбург, са работили в Германия с фалшиви български паспорти. Това довело до трудностите при идентифицирането им. Първоначално местните медии съобщиха, че при инцидента са загинали наши сънародници.

#### Кипър затяга достъпа до социални помощи

Кипър затяга достъпа до социални помощи като мярка за ограничаване на нелегалната миграция. Промените в законодателството, приети от правителството и внесени в парламента, целят да направят страната по-малко привлекателна за пристиганци от третия свят. Бежанците или ползващите се с международна закрила в Кипър ще могат да кандидатстват за социално подпомагане, след като са живели непрекъснато и законно в страната пет години.

#### Санчес договори закон за амнистията

Испаният премиер Педро Санчес и каталунският лидер Пере Арагонес постигнаха споразумение за закон за амнистията. Той оневинява сепаратистите, организирали и провели референдум за независимост, и ще позволи на избягалите политици да се завърнат в страната. За лидера на консервативната “Народна партия” Алберто Феїхоо това е “изборна измама” и “капитулация на достойнството на испанците”.

#### Доклад: Демокрацията в Европа е в упадък

Демокрацията в Европа е в упадък заради нечестни избори и ограничени права, констатира в годишния си доклад базираният в Стокхолм Международен институт за демокрация и електорална помощ. В Европа все пак са най-стабилните демокрации. Значителни спадове има в страни като Австрия, Унгария, Люксембург, Нидерландия, Полша, Португалия и Великобритания. България се споменава в доклада сред държавите, в които участието на избирателите в избори е намаляваща тенденция.



СНИМКИ БТА

Стотици еколози и граждани на Южна Корея протестираха в столицата на страната срещу решението на японското правителство да извърши трето поред контролирано изпускане на вода в океана от авариралата АЕЦ “Фукушима”. По-рано Сеул изпрати нота на Токио да преразгледа решението си



КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ



АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

КОЛОНКАТА НА

 Велизар  
Енчев


## Аферата „Гацак“ е пародия

След като прогонихме руски свещеници, без никакви доказателства за шпионаж, новият шпионски скандал с руски адрес е поредна пародия на сглобката. Ето хронологията на пародията:

Преди месец председателят на ДАНС е издал заповед за отнемане на статут за пребиваване, акредитация за работа като журналист, експулсиране и забрана за влизане на територията на Европейския съюз на руския гражданин Александър Гацак. Но едва днес руският журналист е напуснал България, след като е прекарал цял месец на територията на руското посолство.

Заповедта на ДАНС е издадена поради „наличие на достатъчно данни, че под прикритието на кореспондент на в. „Российская газета“ Гацак е извършвал разузнавателна дейност у нас“...

Аферата „Гацак“ е пародия. Ако той е извършвал шпионска дейност в България, за което имаме „достатъчно данни“, той нямаше да бъде поканен на разговор в Дирекция „Миграция“ и в ДАНС, а щеше да е арестуван на място при реализацията на тази дейност.

Ако е вярна информацията, че Александър Гацак е прекарал цял месец на територията на руското посолство, преди свободно да отпътува за Русия, това означава много неща. Едно от тях е, че руската страна е очаквала провокация от българските служби и унижително прогонване на руския кореспондент, както това се случи на руските свещеници, качени в полицейски камионетки и откарани на българо-сръбската граница като криминални престъпници.

Като бивш офицер от българското външно разузнаване, работил в Югославия по време на кървавия разпад на федерацията под прикритието „кореспондент на БНТ“, категорично твърдя: Гацак не е кадрови разузнавач и не се е занимавал с шпионска дейност! Освен ако в ДАНС смятат за шпионаж ето тези теми в неговите публикации в последните няколко години:

- поругаването на монументи на съветските воители на българска земя и най-вече паметника в съветската армия в София;

- спасяването на българите от петвековното робство с Руско-турската освободителна война през 1878 г.;

- призивите на български политици за смяна на името на катедралния храм „Александър Невски“ и имената на столични булеварди и улици;

- приятелското отношение на българите към Русия и антируската политика на бг елита.

Да, тези теми са крайно неприятни за русофобската ни власт, но те не са шпионаж.

И най-важното от експертна гледна точка - ако Гацак бе шпионин, той в никакъв случай нямаше да третира теми, които силно дразнят властта и нямаше да поставя неудобни въпроси на пресконференциите в МВнР. Просто щеше да предава протоколни вести от България и сухо да информира за събитията, без изобщо да прави критични коментари.

Всъщност „грехът“ на руския кореспондент са именно коментарите му, показващи дълбоката пропасть между народните чувства и вражеската ни политика към Русия. Вече не е никаква тайна, че руските свещеници бяха изгонени от България по информация на македонските тайни служби. Дали Скопие не е замесено и в тази операция на ДАНС? Въпросът е логичен, защото църковната и новинарската афера напълно съвпадат по време.

Всъщност, колкото са шпиони двамата прогонени руски свещеници, толкова е шпионин и Александър Гацак. И пак питам, без да очаквам отговор: кои са данните за шпионската дейност на кореспондента на руския вестник в България?

Гласове

Авторът пише този текст в качеството си на офицер от външното разузнаване в Резидентурата в Югославия (1985-1996)

# Някой трябва да поеме отговорност

Явор ТАНЕВ\*



При вчерашните тестове на BG-ALERT не е спасен нито един от стандартите за мрежова сигурност.

Нарушени са всички добри практики - работ-

\*Авторът е експерт по киберсигурност

но е в реална среда, един човек е успял да направи съобщение, което е изцяло извън контекста и да го адресира от президента, а след това не е имало някой, който да го верифицира или потвърди. Без знанието на телеком или МВР някой е използвал тяхното влияние и система, за да изпрати съобщението.

Съобщение с текст „test test“, в което е забъркан и държавният глава може да бъде изпратено от един човек до една трета или повече от населението. Имаме страхотния късмет да видим колко зле е направена тази организация за управление на съобщенията и как един човек

може да изпрати съобщение до всички.

Представете си всички сценарии в главата, които идват на обикновените хора, но и на специалистите по киберсигурност - дали този човек сбърка сам или някой не го накара покрай цялата лудница с машините, дали някой не е хакнал човека или системата.

При такива инциденти трябва да се анализира коренната причина. Трябва да се разбере как това се е получило, кой е оторизирал съобщението да премине през защитните процеси, имало ли е въобще такива.

Някой трябва да поеме отговорността, за-

щото усещането, че това работи, дори и тестово, не е вярно. Истината е, че тази система не работи въобще, защото който е решил, е пратил съобщение.

Подобни тестове се правят в локална среда.

Нито един програмист или тестер не би трябвало да извършва реални тестове в система, която е свързана с живите устройства. Ако се правят тестове в реална среда, трябва населението да бъде информирано, а не всеки да си прави тестове, когато прецени. Когато имаме критични съобщения, нормално е някой да ги валидира.

Пред bTV

# Том и Джери по...

От стр. 1

Всички здравните власти се опитват да „контролират“ нещата, твърдейки, че например електронната рецепта ще свърши работата. Може би би изпълнила вменяваните ѝ функции, но в една нормална държава. У нас това толкова удобно (и за лекаря, и за пациента, и за аптекаря, та дори и за контролните органи) нещо се превръща в препъникамък за всички по веригата. Нищо повече - изобщо не дава очакваните резултати по отношение на контрола. Лекарството, подлежащи

на съответния контрол, ту влизат, ту излизат от защитния списък.

Че проблемът вече се политизира, става ясно от изявленията на съпредседателя на парламентарната група на една от партиите.

Бивши здравни министри си мятат един на друг в лицето шепи кал, за да изкарат себе си от чисти по-чисти, от бели по-бели, но с амнезия за лекарствените липси по време на тяхното управление. А аз, започна ли на съседката да обяснявам как злото на липсата инсулин или вентолин се

корени в еди-какво си и в еди-кой си български или европейски нормативен документ, тя отговоря: „Не ме интересува! Искам си лекарството, защото съм гражданин на тази държава и 40 години съм плащала данъци, внасяла съм си здравните осигуровки. Искам внучето ми да може да диша като европейските си връстници, защото като тях живее в Европа, а родителите му са изрядни данькоплатци. Точка!“

След толкова години никой не отговори кой има интерес от играта „тука има-тука нЕма“ на

лекарства?

Защо всеки обещава, че целта му е пациентът да е в центъра на системата, а в крайна сметка именно пациентът плащат априори изпада дори от периферията на системата? Системата, която уж е изградена в негова полза...

Защо ни един политик не прояви (освен на думи!) куража да пререже порочната спирала? Кой дърпа конците на тази спирала?

Въпросите са много. Отговорът е у болните българи, а не у заровилите главата си в пясъка политици.



# Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ДУМА

СНИМКА МИЛЕНА СТАНЧЕВА

**ЗДРАВА КАМЕНОВА** е родена в София през 1979 г. Завършила е актьорско майсторство за куклен театър при проф. Румен Рачев в НАТФИЗ "Кр. Сарафов". През 2004 г. печели "Икар" за ролята си в "Карлсон и дребо-съчето". През 2006 г. нейната пиеса "Отклонения" е сред лауреатите на "Нова българска драма" в Шумен. Година по-късно взима първата награда в същия конкурс с "Баща ми". През 2012 г. "Пра-ехидно", която Каменова пише заедно с Гергана Димитрова, печели "Икар" за най-добър драматургичен текст. Лауреат е на наградата "Иван Радоев" на Плевенския театър. Авторка е на повече от 30 текста, сред тях са "Когато рокът беше млад", "Дом за овце и съница" (носител на германската литературна награда за театър "Брюке Берлин"), "Помощ, имам две деца", "Жената е странно животно", "Машините са кучки" (съавторство с Гергана Димитрова), "Хитът на сезона", "Още една жена каза", поредицата "Извънредно...". Бойко Илиев, директор на Нов театър - НДК, в интервю за ДУМА казва, че Каменова е едно от явленията на съвременни автори, театralи и артисти, които успяват да намерят път към зрителя и да го правят по интелигентен начин.

**ЗДРАВА КАМЕНОВА:**

## Най-щастлива като творец съм в момента

Комедията и сатирата изискват да си близо до живота истински и да черпиш от него, казва известната актриса и драматург



Интервю на  
Надежда УШЕВА

■ **Подготвяте най-новата си комедия "Изтрий веднага!", в която участвате и като актриса. Как се роди идеята? Какъв е замисълът на пиесата?**

- Заедно с режисьора Благой Бойчев работихме върху идеята, а след това и екипът от актьори се втурна с много плам и всеки додаде от себе си. С Благой Бойчев правим пореден проект ("Хитът на сезона", "Апетит").

Темата на "Изтрий веднага!" ме връхлетя миналата година. Усещането, че искаме да изглеждаме перфектни в очите на другите, в социалните медии, а всъщност много неща, които казваме, не ги покриваме с думи. Вредното желание да сме излъскани на всяка цена, дори от това да пострада моралът ни, са нещата, които ни вълнуват. Темата е сериозна, но се получи изключително шеметно, лудо, малко музикално и много комедийно представление, в което няма начин да не се припознае всеки от публиката.

Сюжетът се завихря около промоцията на нова успешна фирма, която може да изтрие грешките от живота на всеки. И така - пренасяме се в абсурден свят, в който хората вършат глупости, но веднага отиват и ги изтриват. Никой не помни какво е извършил, никой не помни другите какво са вършили, оттам идва вече и по-философският замисъл - когато не помниш грешките си, дали не оставаш на едно място, и имаш ли шанс за развитие като човек, като дух и смисъл.

Да, често казваме: "Срамувам се от грешките си". Но дали те са най-безценните неща, които притежаваме, нашето богатство. Благодарение на провалите си сме спечелили най-големите си уроци, взели сме най-важните си решения, станали сме по-умни, преборили сме се с наши качества, превърнали сме се в това, което сме...

Тази презентация на тази фирма започва грандиозно, докато не се появява моята героиня, връхлита на сцената и прекъсва всичко, защото има спешна нужда от поправяне на грешка, случила се в същата сутрин по време на синопичната прогноза в национален ефир.

На стр. 8



# Най-щастлива като ТВОРЕЦ СЪМ В МОМЕНТА

От стр. 7

Няма да издавам повече, защото нататък обратите в пиесата са доста и ще се радвам публиката сама да им се порадва, вместо да ги разказвам предварително.

■ **Кога и къде зрителите могат да очакват премиерата?**

- На 14 и 15 ноември от 19,30 ч. в зала "Люмиер" в НДК. На 20 декември играем във Варна във Фестивалния и конгресен център. Репетирам с изключително талантиливи актьори - Димитър Живков, който познавате от представлението "Живак", и не само, от ролите му в доста сериали, Тони Карабашев, един от най-смешните и забавни хора, импровизатори на българската сцена, лице на "ХаХаХа ИмПро театър", и Евгения Роева, изключително талантилива и харизматична куклена актриса, която за първи път ще видим и в драматично представление.

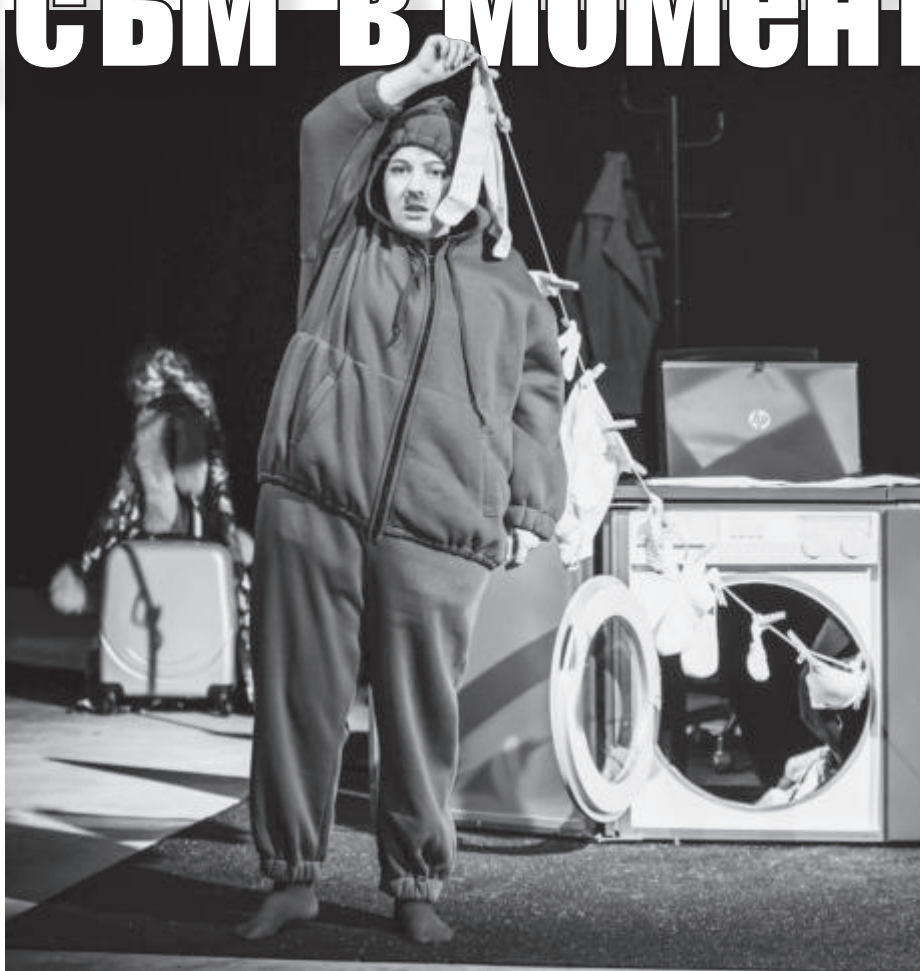
Най-сърдечно каня публиката да гледа "Изтрий веднага!" - моето най-ново дете, екипът е прекрасен, енергията ни е заразителна, ако следите това, което правя и като автор, и актриса, не пропускайте и "Хитът на сезона".

■ **Пишете все по-актуални и хитови текстове, които набират широка популярност сред зрителите, как си обяснявате този успех? Историите, които създавате, преживени ли са от Вас?**

- Винаги, в 80 процента от случаите, е история, която ми е разказана, или ситуация, в която съм попаднала. Това обикновено става причина да започна да си фантазирам какво би станало, ако... Такъв е животът абсурден, повече и от най-смелия автор.

Съвременният автор и особено жанрът, в който работя - комедията и сатирата, изискват да си близо до живота такъв, какъвто е сега, в този отрязък от време, на тази географска ширина, и да черпиш от него. Така успяваш да захраниш с истинност и това, което пишеш, и публиката, която иска да се открие в него. Не е важно само да се посмеем, а да знаем защо се смеем и какво осмиваме.

■ **От малкото автори сте, които налагат българските текстове в драматичния театър, което среща одобрението на почитателите. Пре-**



СНИМКА ИВЕЛИНА ЧОЛАКОВА

"Хитът на сезона"

**ди години имаше огромен дефицит на български пиеси.**

- Да, и хората не смееха да гледат представление, когато видеха, че е писано от български автор. И аз в много интервюта го споменавам, и няма да спирам да го казвам, че това е битка, която успяхме да извоюваме, една моя мисия, която се сбъдна. Много се радвам, че съм от хората, които наложиха вярата на българския зрител в съвременния български автор. Слава богу, има прекрасни автори. Бяхме по-малко, сега все повече и млади хора се осмеляват да пишат. Това е много позитивна промяна.

■ **Много пътувате в страната и чужбина, където представяте спектаклите си пред различна публика, какви са наблюденията Ви?**

- Всеки град е различен, но хората искат да гледат, съпреживяват, желаят

да видят неща, на които да вярват, които да имат усещането, че разказват техния живот, техния проблем, тогава се оставят на представлението да ги погълне и да забравят за време и пространство. А когато и през смях се опиташ да им поднесеш всичко това, те стават вярна публика, обичлива и безотказно следват любимия си автор, артист, екип.

Много съм щастлива, защото усещам от няколко години, че имам своя публика. Открояват се някои градове, в които магията е постоянна, не знам на какво се дължи, такива са Пловдив, Варна, Русе. Много е приятно и усещането да идеш в нов град да играеш на сцената и да стане такава задушевно, сякаш се срещаш с хора, които вече познаваш, без това да е реално така.

А в чужбина съм играла по-сериозни текстове, създадени в съавторство с Гергана Димитрова. Тя е възпитаник и на немската школа в театъра и, може би, познавайки съвсем новите тенденции в европейския театър, тази смесица между моя начин на писане и нейното мащабно съвременно мислене правят текстовете ни в чужбина приемани доста добре и харесвани. Няколко наши пиеси са преведени във Франция, Финландия, Португалия. Даже вече изпускам пътя на тези наши общи текстове с Гергана Димитрова.

Това е прекрасно чувство - пиесата е като дете, което вече е пораснало и има свой живот, а ти само дочуваш, че то е отишло там и там, и му се радваш. Но то вече има свой път и живот, извън теб. Това е най-щастливото стечение на обстоятелствата за един текст.

■ **Лесно ли е да си независим творец у нас, така, както Вие работите от години?**

- Независимите артисти минават през много етапи и съм преживявала тежки периоди. Имала съм моменти, в които съм спирала и да пиша, и да правя представления, и да играя, но някак животът сам ми показва пътя за мен. Радвам се, че в момента съм най-

щастлива като творец, защото дори съм независима от кандидатстване по програми за субсидиране в министерство, в общини. Мога вече сама да финансирам своите проекти, да поемам сама рисковете си.

■ **Голям успех е наистина.**

- За мен е много важна стъпка, защото дори да си независим артист, отново зависиш от конкурсните програми дали ще бъде финансиран проектът ти. А напоследък организацията, която ми е дала най-много като творец, която положи пътя на независимия театър и е с толкова международни проекти, награди, фестивали, е подложена на истинско унижение от Националния фонд "Култура". ОСАИК "36 маймуни" е осъдена да върне субсидия за две години назад на стойност 180 000 лева, защото в четири от хиляди свои постове не е тагнала Национален фонд "Култура". Постове са за последното представление на компанията, чийто съавтор съм - "37 клечки кибрит", международна копродукция, а се изисква връщане на всички средства, спечелени за поне 5 различни проекта, създадени, случили се, изиграни десетки пъти. И това са хонорари на артисти, композитори, художници, техници, наем зали, реклама, заплати на ПР, счетоводител. Всичко трябва да се върне, заради 4 поста.

В последните години се случиха добри неща в сферата на независимия театър, създадох се нови програми, усещаше се трудно, но устойчиво вървене напред в синхрон с европейските стандарти. А подобни решения от новото ръководство на НФК не само демотивират цялата гилдия, те погубват една от най-принципните, ефективни и доказали се организации. За съжаление, опитът на колеги публично да застанат зад "36 маймуни" доведе до това и те да получат предупреждения за финансови санкции, които отново нямат сериозни основания. Изгубих доверие в тази институция.

■ **Какъв е изходът от ситуацията според Вас?**

- Изход от ситуацията е да се създадат ясни разписани правила, за пропуснат таг - предупреждение, глоба в ясен размер, за закъснения в срокове, отчети също. Да се има предвид тежестта на провинението спрямо наказанието. Да има открит, добронамерен диалог между институцията и артистите. Иначе се получават злоупотреби, както се вижда.

■ **От малка се занимавате с писане, като писателка и майка как бихте подтикнали днешните деца да четат повече книги?**

- Не знам, да ми кажа, ако имаше рецепта... Доста време от детството на децата ми съм чела заедно с тях книги. Също е хубаво да виждат, че възрастните държат книга, което наистина се отразява върху децата. Ако родителите не си купуват книги и не се вълнуват да четат, няма как това да се случи и с nasledниците им. Съвсем скоро ще бъде преиздадена първата ми детска книга - "Боб, металната кутийка с голямо сърце". Тиражът ѝ отдавна се изчерпа, а непрекъснато имаме запитвания за книгата, решихме с издателство "Алос" да я издадем наново.

Но преди всичко, и след края на това интервю включително, се потапям отново в репетиции в трепетно очакване на вълнуващата среща на публиката и нашето ново театрално бижу "Изтрий веднага!". Благодаря ви за отделеното време, бъдете здрави!



СНИМКА ВАСИЛ КЪРКЕЛАНОВ

"Машините са кучки"





## ОТ РЕДАКТОРА

Скъпи читателю!

В този брой на приложението за литература ще се потопим в поезията на Евелина Кованджийска. За стихосбирката на Наталия Ерменкова са думите на Георги Драмбозов.

Приятно четене.

## НОВИ СТИХОТВОРЕНИЯ ОТ ЕВЕЛИНА КОВАНДЖИЙСКА

### Бяла обич

Омеквам като трева залюляла и устни, и длани -  
безименна, безнадеждна и просто сама.  
И кълнове обич се губят в пороя на тихата твоя земя.  
Не хвърлят светулките блед отпечатък във тъмната глъбина.  
Рисувам със сенки по твоето тяло и ставам висока гора.  
Къде да се скрия, когато и птиците не помнят пътя към теб?  
Вървя без душа по кривите линии на своята светла съдба.  
А после метежният вятър простира над мене ръце - да ме вземе.  
Далече от тук, някъде много далеч.  
И бялата обич е само последното цвете,  
в която набъбва дъждът син и бос.

### Има ни

По уличката тясна грее слънчоглед, в ръката на момиче спрял.  
Дъждът целува сякаш полудял, а рамената ти са прегорели от любов.  
Със пролетния дъх въздъхваши сякаш страж на умореното ми тяло.  
И хукваме - по-боси от деца, по-силни от земя нататък.  
Илюзията, че си жив, расте във теб и вече вярваш в белите кокичета.  
А аз съм свещ в ръката ти поникнала, с последната молитва за живот.  
И Господ взема нашите ръце под купола на облаците сини.  
Последна крачка, болка от любов, с нюанс на светлина и пак ни има.

### Стръкче доброта

Разсмиваш утрото в бокала на живота, тъй топъл, вдъхновен и твой.  
Върби полягат в тъмните ти вени, рушиш небето в полет нов.  
И всяка крачка в бърдото прорязва резка по ствола на едно дърво,



ХУДОЖНИК ЛЮДИМЛ АСЕНОВ

## ПОЕЗИЯ

ЕВЕЛИНА КОВАНДЖИЙСКА е родена на 26.10.1976 г. в гр. Панагюрище. Има магистърски специалности по "Компютърни технологии", "Английска филология", "Европейска магистратура по превод с немски и английски език". Работи в областта на софтуера и преводите с немски и английски език. Многократно е отличавана с награди за поезия. Автор е на стихосбирките "Бели сънища", "Боси очи", "Разказвам тишини", "Косач на звезди", "Жадни за обич слънца", "Последна земя". Втората ѝ книга е отличена с награда "Кураж" 2010 на Съюза на инвалидите в България.



което и след тебе ще разказва какво е болка, и какво любов.  
Далече някъде разкъсва роза мрака, без полюсите радост и тъга.  
Ръцете ми оплитат в тишината конеца на съдбата ми без зов.  
Ще догорят фенерите, ще падне в босите нозе последното небе  
и ще рисувам само онази светлина, която в теб расте,  
а аз ще бъда повод за онази тиха обич, която разсъблича  
добротата в теб до малко стръкче, което стискам за последно  
във онази длан, разсипваща по устните сълзи.

### Не, не плача

Живее в черупката на орех и не плача, от както тихо се загубих във снега.  
Расте сълзата сутрин, вечер пада, но не е моя, не, не е.  
Рисувам с тъмни щрихи онова, което пареше във мен, гореше.  
Земя ли бе, ръка или съдба? Сънувах само плиснали реки и пейки.  
На пейките се криех от дъжда, а той прииждаше студен и мрачен.  
По коловозите на залеза вървах, а пръските от болка все ме следваха.  
Сега във мен расте и онзи мрак - единствен, търсец горестта и смисъла.  
Разцъфнаха илликите в нощта и светлината пада косо над тревите,  
в които ти ме учеше да скитам.

### Път

Живеем още в сивите стърнища на пролет подарена ни  
в онази тихата тревога, газеца през пареци треви и корени.  
Люлеем се във празното гнездо и трябва да сме живи, до последно живи.  
Ресниците ни пазят капка доброта, сълзите ни не са фалишви.  
Ти вярваш ли, че мога да излъжа, когато пламъците парят?  
Не ме рисувай скитаща и питаща, отдавна ме откъсна като стрък живот.  
А тихата, сподавена мъгла събаря ни в дълбокото на мрачното небе.  
И прерисувана в съдба, земята е последният ни спътник в пътя ни към ада.

## КНИГАТА

### Лирическите „Отражения“ на Наталия Ерменкова

Георги ДРАМБОЗОВ

„Я - русская,/ давно живу в Болгарии,/ здесь мой дом,/ семья, друзья -/ болгарка я!“... Само това признание на поетесата Наталия Ерменкова ми беше достатъчно, за да обикна нейната емоционална и благородна лирика. За да ѝ повярвам, за да усета истинност в нейния поетичен свят.

Лирическите „отражения“ на Наталия намират своето отражение и в душите ни чрез второто издание на нейната стихосбирка. „Животът е любов“ - това е едно от лиро-философските прозрения в тази лирика.

Не мога да не отбележа и естетическото присъствие на художниците Слав Бакалов и Милена Георгиева - от корицата до последния цикъл. От началото до края е налице една завършеност на художествения замисъл - и в словото, и в картината, а това все по-рядко се среща в днешното ни книгоиздаване. Така че - похвални думи и за издателство „Фараго“!...

Композицията на „Отраженията“ е в осем части или в осем стихотворни цикъла: „Визави“, „Долче вита“, „Автобус номер 5“, „Москва“, „Поколения“, „Резонанс“, „Парадиз“, „Театърът на живота“.

От последния цикъл бих отбелязал стихотво-

рения като „Към Шопен“, „Напътствията на Поета“, „Прекрасната Венеция“ или стихотворението „Уикенд в Лече“, спечелило преди 20 години наградата „Оскар“ за поезия в Италия. Една от творбите носи както лично и интимно чувство за любовна обрече-



ност, така и всеобщото чувство на влюбените за взаимност и признателност към Бога: „Господ венчал нас“. Става дума за Таско или Атанас, за тази любов, която вдъхновява перото на поетесата. Това също е несъмнено постижение за една жена, „Дева во Христе“, която мисли, чувства и живее в стихове. „Море от любов“ пък е стихотворение етюдно и разказваческо, което от една обикновена случка, случаен разговор на пейка в градската градина, кара и автор, и читател да плуват в морето на любовта. Това стихотворение може да се изиграе етюдно на сцена...

Второто издание на стихосбирката „Отраже-

ния“ излиза с препоръка от акад. Благовеста Касабова. Ще ви направи впечатление фактът, че стиховете са на три езика, всички са в оригинал, както Наталия ги е раждала, но не са подредени по езици, а по теми и настроения на автора.

За книгата е характерна ярката метафоричност и образност, лиричност и иносказателност, богатата духовност и, естествено, голямото езиково богатство. Това накратко са онези плюсове, които можем да добавим към нашата аура като читатели, като ценители на таланта.

Бих могъл да направя за вас десетки разбори на стихосложението, емоционални внушения, които авторката е въплътила за нас, читателите. Тя прави това в близо 72 стихотворения в един многоезичен и въпреки

това, немного обемен сборник с поезия от висок разряд.

Но задачата ми в този отзив не е да правя разбор на отделни стихотворения. Ще бъда особено радостен като почитател на такава поезия, ако тя, след като я прочетете, докосне и мембраната на вашите сърца.

Завършвам с част от стихотворението „Лейди Осень“: „Есен, Вие - старееща Дама,/ не ви е жал за толкоз лунно злато./ В оранжерията сте и тъй, през рамо/ видях как гледате на розата листа./ Есен, Вие сте залез/ печален залез:/ хиляди свещици в синевата./ И като Лейди - горда, величава -/ ще ни захвърлите, отивайки нататък...“

Редактор  
Боян БОЙЧЕВ



# Морските фарове сочат пътя на надеждата

Маяците крият мистерии и разказват истории

Юлия КУЛИНСКА



Величествената осанка на морския фар на фона на вълните и безкрайния хоризонт е една от най-красивите гледки. В тях има нещо много романтично. Те не са само пътеводна светлина за моряците в открито море, но и сочат пътя на надеждата и очакване за скорошно завръщане...

Много от маяците са строени векове и таят мистерия и история. Да осветяваш пътя на корабите в античния свят е било чудо. Фаровете днес са символ на една отминала ера и украсяват морския пейзаж със своите поразителни дизайни. Сместе им цветове и шарки, ивици и спирални до диамантени форми вдъхновяват художници, поети и писатели.

## От незапомнени времена моряците разчитали на звездите

които им служели за ориентир. Но най-търсени в непроглядния мрак били светлинните сигнали, излъчвани от брега. Някога хората палели високи огньове, които помагали на мореплавателите да избегнат подводните рифове и пясъчните плитчини. Предвестниците на съвременните морски фарове са блещукали в Черно море почти от времето на аргонавтите, твърдят изследователи. И днес десетки фарове и други сигнални съоръжения продължават да ориентират плавателните съдове, защото не всички разполагат с GPS-системи.

За най-древните прототипи на съвременните морски ориентир по нашето крайбрежие се споменава в исторически източници. Сред тях са пътеписите на Константин Иречек. През XIX век известният чешки историк и пътешественик разказва за предание, свързано с основаването на Анхило (днешния гр. Поморие) от византийската императрица Ирина на мястото на някогашен фар, принадлежал на по-стар пристанищен град. За първите светлинни сигнали-

зации по нашето Черноморие свидетелства и монета от II век, открита в района на Аполония (днешен Созопол). На нея е изобразена малка, кръгла постройка на два етажа, увенчана с горящи пламъци, която удивително напомня на съвременните фарове.

Най-много фарове са били построени в средата на XIX век, когато България била още в пределите на Османската империя. След Освобождението грижата за морската сигнализация се поема от младата българска държава, която изгражда нови, авангардни за времето си навигационни съоръжения и осъвременява по-старите.

Тази година

## най-старият и най-високият фар по нашето Черноморие - на нос Шабла, отбеляза 167 години от построяването си

Съоръжението се намира на около 4 км източно от град Шабла и е един от най-посещаваните туристически обекти заради над стогодишната си история. Смята се, че той е граден по подобие на едно от Седемте чудеса на античния свят - Александрийския фар. Представлява внушителна осемстенна кула, уникална не само за българското, но и за цялото Черноморие.

Шабленският маяк е строен по турско време, през 1856 г. Тогава начело на Османската импе-

рия е бил султан Абдул Меджид и неговата тугра (монограм) и до днес стои на зида на кулата. Фарът е изграден от камък и хоросан. Забележителната му устойчивост се дължи на арките с прецизно изработени ключови камъни. До върха му води вита каменна стълба. В една от външните му стени е взидадена плоча, зад която има скрито послание към бъдещите поколения. Тя ще бъде отворена през 2056 г., когато ще се отбележи 200-годишнината от построяването на фара.

Интересен е и фарът на пристанището във Варна, наричан още

## „Червеният фенер“, заради светлината

която излъчва. Оптиката му е разположена на 15 м надморска височина и се забелязва от 10 морски мили. Оригиналният Варненски фар се е намирал на края на приморския вълнолом. Преди няколко години той е свален и оставен като експонат във Военноморския музей, а на негово място е сложен нов. Постаментът под фара на самия вълнолом е покрит с мозаечно платно от разноцветни камъчета, изобразяващо Св. Николай Чудотворец.

## Бургаският фар е първият български пристанищен фар

За първи път светва през 1899 г. Макетът на фара е дело на първия бургаски контрабасист Съби



Фарът в Шабла

Денев. Фарът е толкова красив и значим за града, че до миналия век е бил символ на Бургас. А сега - една от атракциите му. Еднакво обичан за посещения както от местните жители, така и от туристите. Кулата е висока 14 м и излъчва постоянна бяла светлина. В годините е била облагородявана два-три пъти, като последният е през 2003 г. по повод 100 години от официалното откриване на пристанището в града.

## Най-фотогеничен е най-южният ни маяк

кацнал върху скалите в морето край Ахтопол. Официално е открит през 1932 г. Но 4 години след пускането му в експлоатация силата на светлината му бива увеличена. Това се наложило поради факта, че зимно време оптиката се покривала с лед и ставала слабо забележима.

Фарът, който днес можем да видим в близост до нос Калиакра, е всъщност новопостроеният през 1901 г. Това се е наложило, понеже силно земетресение почти е порутило първия построен там фар. Новата бяла фарова конструкция е висока почти 10 м.

Стушен в непосредствена близост до село Емона, фарът на едноименния нос е вероятно

## най-красивото и недостъпно морско светило

защото тук Стара планина среща морето с почти отвесни скали. На тази територия е разположена и метеорологична станция на БАН. Фарът заработва през далечната 1880 г., което го прави и един от най-старите в страната.

Единственият обитаем остров на територията на България също разполага с фар. Той се намира в северната част на Св. Анастасия. Бялата светлина на маяка проблясва на всеки 8 секунди и е толкова силна, че нощем спокойно и с невъоръжено око може да бъде забелязана от Морската градина на Бургас.

Старият фар в Несебър в наши дни служи само като романтично

## допълнение към приказната обстановка

Той е изработен от дялан камък. През 1954 г. обаче, след построяването на вълнолома,

губи своята функция. И вместо него на нова позиция е поставен нов фар, който е крайно непривлекателен и неатрактивен - метална конструкция с активна светлина за навигация на плавателните съдове в морето. Но понякога новото не е по-добро от старото...

Повечето от маяците вече се командват автоматично и нямат нужда от фаропазачи. Тази професия обаче съществува, защото на местата, където няма ток и вода, трябва да зареждат акумулатори, за да черпят енергия от тях лампите на светещия знак. Така е на остров Свети Иван и днес.

До около 1800 година

## за светлина се използвали запалени дърва

или въглища. Един фар в онези дни можел да консумира 300 тона или повече черно злато годишно. По-късно била избретена маслената лампа, чийто постоянен бездимен пламък революционизира фаровете. Към началото на XX век започва употребата на ацетилен, добиван на място от калциев карбид и вода. Втечненият пропан-бутан също намира приложение при морските фарове, въпреки че газовите и маслените лампи били изместени от електрическите.

Електрическото осветление под формата на въглеродни дъгови лампи започнало да се използва за морските фарове, когато маслените лампи били все още на мода.

Лампата с електрическа нажежаема жичка сега е стандартното осветително тяло. Днес като елемент от фаровете са светодиодните (LED) лампи, които изразходват значително по-малко енергия и са по-лесни за поддръжка. С появата на аргандовите лампи, надежден и стабилен източник на светлина, става възможно да се разработят ефективни оптични системи за увеличаване на интензитета на светлината. Чрез огледала се концентрира светлината в ярък лъч и за да се вижда тя от всички страни, огледалото се върти. Така се появява добре познатият въртящ се лъч на фара, чиято светлина се вижда като серия от проблясъвания.

Ограниченията на чисто визуалната навигация довели до идеята за допълнително звуково предупреждение. В началото за целта били използвани оръдия, а по-късно - електрически детонирани експлозивни заряди.



Фарът в Ахтопол



Фарът във Варна



# Скритите капани в инвестиционния план на „Софийска вода“

Когато си монополист, можеш да се държиш като такъв, без да се съобразяваш с когото и да е

Емил БРАНДИЙСКИ



Бавно и поляка, дори нена трапчиво за широката обществено-ност, но не без помощта на управляващото мнозинство в Столичния общински съвет, дружеството-доставчик на вода за нуждите на столичани - „Софийска вода“, успя да удължи монополното си съществуване с още 8 години и четири месеца. Независимо от извляенията през годините на кмета на София Йорданка Фандъкова за преразглеждане на договора с концесионера, поради неизпълнение на задълженията и при липсата на каквото и да е допитване до потребителите на тази услуга за продължаването му, близо две години преди изтичането на договора, дружеството наложи монополната си воля над безволевия концедент.

Независимо от всички нарушения по договора през годините, свързани с неизпълнение на показателите за качество на услугата, заложени от регулаторния орган КЕВР, когато си монополист - можеш да се държиш като такъв, без да се съобразяваш с когото и да е. Малко заплахи за недовършване на инвестициите, малко нарушени икономически интереси, малко съдебни претенции бяха напълно достатъчни за гарантирането на бъдещи стотици милиони печалба в банковите сметки на концесионера.

Като първоначална стъпка, тихомълком бе прокарано прословутото Четвърто допълнително споразумение през Столичния общински съвет, градящо се единствено на предполагаеми бъдещи инвестиции и то две години преди крайния срок.

От Столичния общински съвет дори не се е разглеждала възможността за

## търсенето на алтернативен концесионер

на услугата по доставяне на питейна вода на столичани. Следващите стъпки бяха „театър“, който бе рази-

гран пред обществеността за спиране продължаването на концесията последователно от Комисията за енергийно и водно регулиране, областния управител и „за капак“ - личния подпис на кмета на София Йорданка Фандъкова. Естествено, срокове, в които това да се случи в общественото пространство липсваха, но в началото на месеца стана ясно, че нито КЕВР, нито областният управител са в състояние да прекратят продължаването на концесията, а за кмета е ясно, че ако все още не го е подписал, „горещият картоф“ отива в ръцете на следващия кмет на София, за който вече се знае, че няма да е от ГЕРБ. Може би затова, кандидатът за кмет на София от ГЕРБ не знаеше дали е подписано, но открито заяви в телевизионните студии, че ще подпише споразумението, ако бъде избран.

И така, уважаеми столичани, новият стар концесионер на водата, която пиете ще продължи да властва над вас, както само той си знае. А той иска само пари. Много пари. Срещу тях ви обещава „цветя и рози“.

Между другото, ако прочетете инвестиционния план за периода 2022-2026 година няма как да не забележите, че въпреки исканите увеличения, с които ще ви изсувакат още в началото на 2024 година, не всичко ще бъде според



бъде завишена, тъй като такава е желанието на монополиста. Ако си мислите, че „Софийска вода“ случайно не е вдигала цената на водата през последните две години, то не се притеснявайте, че е оцетена по някакъв начин. „Софийска вода“ си е самоопределила 13% норма на възвращаемост (за всички големи ВиК оператори тя е в размер на 8.12%) или ако трябва да цитирам изпълнителния директор на дружеството пред една от телевизиите: „Не се безпокойте, сметките ни излизат“.

Стигна се до там, че

## показателите за качеството вече не се определят от КЕВР,

а според доклада на дружеството до СОС „Предвид отменителното съдебно ре-

дужеството да не изпълнява поставените от КЕВР дългосрочни нива, респективно да не влага средства в качеството на услугата за сметка естествено на печалбата.

Ето и някои от тях. Качеството на питейната вода в големите и малките питейни зони. Понеже още в началото на концесията този показател е бил достигнат, от дружеството смятат, че дори да намалят стойността му спрямо текущите нива, не е кой знае какво, след като самата стойност е над дългосрочните цели.

Непрекъснатост на водоснабдяването. Предвид факта, че дългосрочната цел на това съотношение е 8, то за следващите 5 години е предвидено показателят да се повиши едва от 1.09 до 1.99 в края на периода.

Каквото и да ви говорят

## Относно общите загуби на вода

Предвидено е на ден да се губят по 106 596 м<sup>3</sup> вода или 38 907 569 м<sup>3</sup> вода на година. Тъй като, според дружеството, това са 33.29% загуби (виж таблицата), означава, че за софийци е предвидено да бъдат отпуснати все по-малки, но явно достатъчни количества, достигащи до 116.87 млн. м<sup>3</sup> в края на 2026г. Елементарно - по-малко водоподаване - по-малко загуби. При положение, че тази вода е питейна и ще бъде доставена и пречистена, но поради загубата ѝ няма да бъде фактурирана, то през дупките на нерехабилитираната от Софийска вода водопроводна мрежа, в земята ще изтича вода за над 130 млн. лв. годишно.

Относно аварията по водопроводната мрежа, през 2022г. дружеството е постигнало ниво от 87.11 бр./на 100 км. /год., при обща дължина на водопроводната мрежа от 3 691 км.

От тези цифри се вижда, че годишно в столицата се случват над 3 200 пробиви във водопроводната мрежа, което ясно показва плачевното ѝ състояние. И това се случва вече в продължение на 7-8 години, като трябва да се има предвид, че това са само засечените и отстранени пробиви. За следващите 5 години от компанията смятат да ги намалят до 73.6 бр./на 100 км. /год., при положение, че този брой би трябвало да се намалява по естествен път, тъй като е в пряка зависимост от дължината на водопроводната мрежа, която расте с всяка изминала година.

Същата логика я има и при намаляване на загубите на количествата вода, поради намаляване на отпусканата на входа на системата вода.

## Икономически живот

(продължава в следващия брой)

Параметър	Мярка	2020	2022	2023	2024	2025	2026	промяна спрямо 2026г.
Общо количество вода на входа на системата	млн. м <sup>3</sup> /год.	131.76	125.22	124.17	124.86	121.65	116.86	- 14.90
Продадена фактурирана вода	млн. м <sup>3</sup> /год.	76.91	76.04	75.93	76.98	78.04	77.96	1.05
Неносеща приходи вода	млн. м <sup>3</sup> /год.	54.85	49.18	48.24	47.88	43.61	38.90	- 15.94
Търговски загуби	млн. м <sup>3</sup> /год.	15.17	13.47	12.98	12.87	11.62	10.27	- 4.90
Реални загуби	млн. м <sup>3</sup> /год.	35.40	31.42	30.29	30.02	27.12	23.96	- 11.44
Технологична вода	млн. м <sup>3</sup> /год.	4.27	4.29	4.97	4.94	4.87	4.67	.40
Неносеща приходи вода	%	41.63	39.27	38.85	38.35	35.85	33.29	

правилата. Първият белег за това е, че регулаторният орган КЕВР, по същество, няма да може да изпълнява своите функции. Няма да може да задава нивата на показателите за качество, постигането, на които са пряко свързани с определянето на цената на услугата. Няма да определя дори нормата на възвращаемост на собствения капитал на Софийска вода, която функция е в прерогативите му и се отнася за всички останали големи ВиК оператори в страната.

За концесионера тя ще

шение КЕВР помоли „Софийска вода“ да изпрати своите предложения за прогнозни индивидуални цели за показателите за качеството за ВиК услугите до 2026 г.”

Ха сега де - стигнахме дотам, че КЕВР ще моли някакво дружество да определя само какво да бъде качеството на услугата. По-голямо дъно в поведението си КЕВР едва ли би могла да стигне, както разбира се и по-голяма наглост от страна на концесионера.

Следствие на това, веднага цъфват претенциите на

знайте, че винаги става дума за пари. Дружеството „Софийска вода“ твърдо стъпва на този принцип и за следващия инвестиционен период 2022-2026г. обявява, колко пари иска да получи. Затова тя моделира потреблението на фактурираната вода, за което са ѝ необходими броят на населението, върху което да го разпредели. Именно така тя определя цената, която да впише в сметките на концесионната област. Средното количество фактурирана вода за следващите пет години е 77 млн. м<sup>3</sup>.



# Американската „справедливост“ сее смърт

Украйна е последната от 32-те държави жертви на зловредната недосегаемост на Вашингтон

Юри МИХАЛКОВ



В украинския конфликт Русия е Тразимах от знамения труд на Платон „Държавата“, който в спор с мъдреца Сократ твърди, че „справедливостта е онова, което е благоприятно за по-силния“. Докато възправилите се срещу Русия САЩ и Украйна въплъщавали Сократовата визия: в наша полза е да сме справедливи и е недостатък да сме несправедливи. Ето така наскоро в „Дневник“ нашенският атлантисист Евгений Дайнов жонглира с интелектуално наследство, оставено преди 2380 години.

Всъщност историята на света след 1945 г. е точно обратната. Доказателствата са от западни, а не руски източници.

## Ядреният произвол с Япония

В книгата си „Изкривената история“ историкът Греъм Доналд разнишва митовите на цивилизацията ни. Една от последните глави е посветена на двата

атомни удара на САЩ срещу Япония през август 1945 г. Официалната версия твърди, че САЩ настоявали за ударите, за да спасят живота на около 1 млн. американски войници, които биха загинали при война на японска земя. Тази версия обаче се оказва зловредна манипулация, поставяща Вашингтон в ролята на Тразимах. Че империалистическа Япония е заслужавала наказание, спор няма. Но не и на ядрена цена.

Греъм Доналд се позовава на Чърчил, който в свои мемоари пише, че през пролетта на 1945 г. САЩ безнаказано са бомбардирани Япония, защото отбраната ѝ е била разбита. 9-месечната кампания на бомбардировки е избила около 580 000 цивилни японци и централните части на 66 японски града са били сринати до основи (при ядрените удари срещу Хиросима и Нагазаки загиват 330 000 цивилни японци). Нещо повече, през пролетта на 1945 г. Япония на два пъти изразява готовност да преговаря за безусловна капитулация (чрез Ватикана и Москва). От военна гледна точка не е имало нужда от атомните бомби, което се признавало и от висши военни на САЩ. Но както пише в книгата, ядрената бомбардировка е била предназначена за СССР. „Идеята на тогавашния държавен секретар Джеймс Бърнс била, че използването на бомбата би направило Русия по-контролируема“, обяснява Греъм Доналд. По-контролируема, защото тя е била по-слаба без ядрената бомба, с която се сдобива през 1949 г. Тоест 330 000-те загинали японци са цената, за да постигне американският Тразимах „справедливия“



Така изглежда „агресивната Русия“ и американските бази около нея и по света!

свят на ядреното всеилие.

## Преврати и войни

Преминавам към периода от 1945-а до украинския конфликт. Безчет са доказателствата как тразимаховците от САЩ налагаха „справедливия свят“ на по-силния.

Като се започне от изборните намеци, мине се през организирани преврати и се свърши с разпалени войни. В интервю през 2014 за онлайн изданието Salon бившият президент на САЩ и столетник без малко Джими Картер признава, че „САЩ са участвали във въоръжени конфликти и са използвали сила за разрешаване на спорове повече от всяка друга държава“: „Вярно, аз съм изброил 10 или 15 такива конфликта, а мога да посочи и още толкова. Целият свят почти единодушно вижда в САЩ главния подпалвач на войни и конфликти“.

След Студената война войски на САЩ са нахлували в други страни или са участвали в боеве в 19 от общо 25 години, т.е. над 75% от времето. Това разкрива американският историк и международник Робърт Каган през 2015 г. в статия във „Вашингтон пост“.

AlterNet състави списък на държавите, които от 1953 до 2014 са станали жертви на Вашингтон. Та този списък включва 31 държави, като се започне от Иран през 1953 г. и се свърши със Сирия. Намесите са 37, защото в някои държави те са повече от една. Важно е да се знае, че Америка е извършва всичко това не просто срещу комунистически правителства и сили, а и срещу демократични, центристски и дори консервативни правителства, които обаче са искали да водят независима политика, а не да се подчиняват на тразимаховския свят на по-силния.

## Така стигаме до Украйна

Обвиняват Русия, че е агресор заради нахлуването там през 2022 г. Но всъщност тя стана жертва на хибридна агресия и война, водени от тразимаховщината на САЩ и Запада още от 1992 г.

„Архивите сочат неопровержимо, че САЩ и германските правителства многократно обещаха на Михаил Горбачов, че НАТО няма да се премести Днито един инч на изтокУ, когато СССР разпусне военния съюз на Варшавския договор“, пише в онлайн изданието commondreams.org авторитетният икономист от Колумбийския университет Джефри Сакс.

И Буш-баща обеща неразширяването на НАТО, припомни пред канадския журналист Джордан Питърсън кандидат президентът Робърт Кенеди, племенник на президента Джон Кенеди.

Но във видео на своя сайт от т.г. Сакс казва: „САЩ излъгаха, защото

плановите за разширяването на НАТО, включително с Украйна, съществували от 1992-а. Наскоро разговарях с водещ историк, който е работил с архивни материали. Той ми обясни, че Украйна е била в списъка още през 1992-а“. Разширяването на НАТО е започнало много преди Владимир Путин да стане президент на Русия, засича още Сакс.

Още от 1992 г. САЩ следват доктрината Улфовиц, обясни наскоро наблюдателят Самид Баша на сп. The National Interest. Улфовиц бе зам.-министр на отбраната при Буш-баща. „Същността на тази политика налагаше на превъзходството на САЩ на всяка цена в постсъветския свят“, пише Баша.

Кенеди-младши продължава: „През 1997 г. Збигнев Бжежински изложи друг план, с който преместихме НАТО не с един инч, а с хиляда мили на изток, след това поставихме ракетни системи AEGIS в Полша и Румъния, които са способни да носят ядрени бойни глави. А те са на няколко минути от Русия и могат да обезглавят цялото руско ръководство, ако искаме да започнем превантивна война. Това е непростимо“. „Не трябваше да поставяме НАТО в 14 държави в Източна Европа“, убеден е племенникът.

Не кой да е, а дипломатът Джордж Кенан, който бе архитектът на политиката на възпиране срещу СССР, е нарекъл разширяване на НАТО „безпрецедентна агресия срещу Русия след Студената война, която търсеше приятелство със Запада...“

Според Сакс страната му е извършила две големи провокации срещу Русия: разширяването на НАТО с поканата за членство на Украйна и Грузия и превратът срещу проруския президент Виктор Янукович. Затова според него сегашната украинско-руска война е започнала не през февруари 2022 г., а през 2014 г. Кенеди-младши вижда коренът на украинската криза е именно в преврата, след който русофобското „правителство започна война срещу руското население в Донбас, убивайки 14 000 души“.

Погледнато по-надълбоко една от двете причини защо Америка унищожава сократовата цивилизация бе посочена от воювалия във Виетнам полк. Дъглас Макгрегър, съветник на военните министри при Доналд Тръмп. Според него „Вашингтон подпалил война срещу Русия не просто заради смяна на режима, а за нейното унищожение и потенциално разчленяване“.

„Мисля, че зад това стоят големи пари, защото Русия има ресурси, минерали, нефт, газ, скъпоценни метали, селскостопанство за трилиони долариУ. Според някои оценки за минимум 13 трилиона. Според Макгрегър САЩ смятат, „че Русия е слаба и можем да се гавриш с нея, стига да я подложим на по-голям натиск“.

## Сатанизъм „по рождение“

Втората основна причина бе посочена от френският антрополог Еманюел Тод в интервю за „Фигаро“, преведено от сайта „Гласове“. „Основната аксиома на американската геополитика е следната: можем да правим каквото си поискаме, защото сме в безопасност; далече сме, между два океана, нищо няма да ни се случи. Казват, че не може да има екзистенциално важни поражения за Америка далеч от нейните граници“.

Малко обезкуражаващо звучи това пронизателно обяснение. Излиза, че Америка е недосегаема географски, „по рождение“. Че е непоправим Тразимах по силата на земното сътворение.

Вероятно заради защитеността от два океана, „САЩ са високомерни... смятат, че управляват света, че са единствената свръхдържава и могат да правят, каквото си искат“, не ги цади обаче Сакс.

Вероятно заради това САЩ са и Сатанински Американски Щати, както често ги определят.

„Делът на страните, особено в Африка и Азия, които са престанали да бъдат проамерикански и са станали проруски, е доста поразителен“, констатира наскоро известният журналист от САЩ Сеймур Хъри, доказал участието на САЩ в диверсията срещу „Северните потоци“. „Много над половината от населението на света подкрепя Русия в нейната война“, добави награденият с Пулицър разследващ журналист в авторската програма на британския политик и журналист Джордж Халоуей. Това население предпочита сократовата правда.

Така, защитавайки САЩ и Запада, нашенският атлантисист се нарежда в редицата на тразимаховците.



# Нина Николина тръгва на национално турне



СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

Националното турне на Нина Николина "Кралю Портальо" през ноември в осем града започва на 7 ноември от Враца. Премиерните спектакли в София и Братислава преминаха с възторг и любопитство от децата, които стават и участници в концерт-спектакъла, научи ДУМА от Светла Русева, пиар експерт.

Представлението, кръстено на едноименната народна игра "Кралю Портальо", е интерактивно преживяване за деца над 6 години, в което малките зрители научават различни фолклорни митове, песни, игри, гатанки и обичаи. В света на народното творчество, във вълшебния свят на българския фолклорни пренасят Нина Николина и актьорите Георги-Маноел Димитров и Димитра Попова.

Детският спектакъл и турнето "Кралю Портальо" се осъществяват със съ-

Спектакълът за деца „Кралю Портальо“ ще бъде представен първо във Враца



действието на Министерството на културата и НФ "Култура".

Освен децата, Нина Николина зарадва и по-големите си почитатели с нов сингъл и концерт "Jazz & Traditions".

"Ерген деда" е третият сингъл от втория концертен албум на Нина Николина "Jazz & Traditions Vol.2". Шопската хумористична песен в етноджаз аранжимент на Калин Вельов вдигна градус на настроението и на концерта на Нина Николина с формацията на 2 ноември в "Бар Петък" в София. В концерта, интерпретирани в актуални музикални жанрове с джазово, фънки, R&B, електронно денс звучене са не

само фолклорните песни, а и поп хитовете "Ти", "Не мога", "Тебе да вземем" и "Сън".

На галавечерта MAX FIGHT 56 на 19 октомври в зала "Арена София", със специален гост - световноизвестният ММА боец Конър Макгрегър, Нина Николина и "101 Каба гайди" взривиха многохилядната публика с изпълнение на "Излез е Дельо хайдутин". Първото им съвместно изпълнение през 2016 г. на Националния стадион "Васил Левски" на честването на Христо Стоичков "50 години номер 8" изправи на крака 40 000 души от трибуните и развълнува милиони пред тв екрана.

## Любими актьори в програмата на „Киномания“



"Великият беглец" - реж. Оливър Паркър

По традиция сред акцентите в програмата на 37-ото издание на "Киномания" (16 ноември - 3 декември) са на-



"Последното метро" - реж. Франсоа Трюфо

ционални премиери на най-доброто от изминалата година в световното кино, както и вечни класики, с които кино-



СНИМКИ "КИНОМАНИЯ"/НДК

"Пробуждане" - реж. Пени Маршъл

панорамата отдава почит на големите майстори на седмото изкуство.

Публиката ще се срещне

на екрана с любими актьори - Майкъл Кейн като "Великият беглец", режисиран от Оливър Паркър; Итън Хоук и Педро Паскал в "Странен начин на живот" под режисурата на Педро Алмодовар; Майкъл Фасбендер като треньор на футболния отбор на Американска Самоа в "Гол за победа" на Тайка Уайтиги. Със специални прожекции фестивалът отбелязва и годишнините на Катрин Денъв, Робърт де Ниро, Жерар Депардийо и Джеръми Айрънс.

## Студенти от специалност „Моден дизайн“ на НХА представят свои оригинални облекла



Модно ревю, на което ще бъдат показани оригиналните облекла и колекции на студенти от специалност "Моден дизайн" на НХА, ще се състои на 4 ноември в "The Mall" в София. Събитието се организира съвместно с агенция за събития "R&R Events" и търговския център и се провежда в рамките на второто издание на "Megdana фест", научи ДУМА от Диди Спасова, връзки с обществеността на НХА. Произведенията на студентите от специалност "Моден дизайн" са създадени като учебни и дипломни проекти на тема "Между сън и реалност", която разглежда основните глобални тенденции, свързани с пост КОВИД реалността, надеждата, бъдещето, имагинерните хипотетични светове, които може да създадем в момент на изолация, сюрреалистични препратки, съвременния "див" свят, който се развива в технологична и духовна посока.

След последните три години "бъдещето" е относително понятие, което носи несигурност, но и надежда. Въпреки това този застой създава предпоставки за вглъбяване и трансформиране на креативната енергия. От друга страна, се възраждат и две стари, но печувени през призмата на времето теми: сюрреализъм и детство. И двете са свързани със спокойствието на нашите фантазии или комфорта и безгрижността на детството.



СНИМКИ НХА

### НАКРАТКО

Джобен фестивал - есен 2023, в „Ателие Пластелин“



Фестивалът за кратки форми в изкуството "Джобен фестивал" ще се състои от 3 до 5 ноември в "Ателие Пластелин" в София, ул. "Цар Симеон" 48, научи ДУМА от директора на фестивала Светослав Николов. Тази година, освен юбилейното XX издание, празнуваме и още два юбилея - 10-годишнината от премиерата на филма "Даровете на вълхвите" с режисьор Иван Абаджиев и големия юбилей на великия професор и приятел на фестивала Симеон Венков - за първи път цял фестивален ден ще бъде посветен на него. На 4 ноември от 18 ч. ще се пренесем и помогнем в организацията и видеосподелянето на събитието в сградата на Съюза на българските композитори, допълва Николов. Ще има представяне на кинолаборатория от AriLab-Spaces и на книги на Кристиан Енчев и Борислав Стоянов. Международното присъствие ще бъде филмът на Витаутас В. Ландсбергис - литовски драматург, театрален и кинорежисьор, който ще представи съдбите на украинските бежанци в Литва, а поглед към същата тема, само че в България, е филмът "Буна" на реж. Галя Тодорова, продукция на Театър-студио "Персона". Сред концертите се отличава Виктор Макаров. Ще има поезия, инсталации, пърформанси, изложби и още много магични арт продукти.

### Уикенд в РЦСИ „Топлоцентрала“



СНИМКА ЮЛИЯН РАЧКОВ

"Непоносимо дълги прегръдки"

В РЦСИ "Топлоцентрала", който отбелязва втория си рожден ден, на 3 и 4 ноември ще има представления на "Непоносимо дълги прегръдки" от Иван Виршаев под режисурата на Крис Шарков. На 4 ноември в зала 1 на центъра шестима професионалисти в областта на типографията, брандинга, архитектурата, интериорния и продуктовия дизайн ще представят актуални тенденции в сферите им на работа. Междувременно продължава изложбата със скулптурни обекти и инсталации "Заслон" на австрийската художничка Лийзъл Раф. Тя преобразява галерия "Топлоцентрала" за първата си самостоятелна изложба у нас - взаимодействие на проявите между материал, обект и пространство (до 26 ноември).





05.55 Денят започва - сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов  
09.20 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев  
11.00 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович  
12.00 По света и у нас  
12.25 Новини на турски език  
12.30 Светът на жестовите  
12.45 Телепазарен прозорец  
13.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу/п/ Малки истории  
15.00 "Натисни F1" - образователна поредица за дигитална култура с водещ Никола Димитров -Nikicha1  
15.30 Истории от Олимпийските игри  
15.45 Телепазарен прозорец  
16.00 Бързо, лесно, вкусно  
16.30 Светът и ние  
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска  
18.00 По света и у нас  
18.30 Още от деня - коментарно предаване  
19.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу  
20.00 По света и у нас  
20.45 Спортни новини  
21.00 Панорама с Бойко Василев  
22.00 В кадър  
22.30 Вечната музика  
23.00 По света и у нас  
23.25 Панорама на Ишван Сабо: "Полковник Редл" - игрален филм(14)  
01.55 Светът и ние /п/  
02.25 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев /п/  
04.00 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович /п/  
05.00 В кадър /п/  
05.30 Вечната музика /п/

06.00 "Тази сутрин" - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Мария Цънцарова  
09.30 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев  
12.00 bTV Новините - обедна емисия  
12.30 "Комиците и приятели" - комедиен шоу  
13.30 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Билалов /п./  
14.30 "Скъпи наследници" - сериал  
15.30 "Почукай на вратата ми" - сериал  
17.00 bTV Новините  
17.20 "Лице в лице" - публичностно предаване с водеща Цветанка Ризова  
18.00 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Билалов  
19.00 bTV Новините - централна емисия  
20.00 "MasterChef" - кулинарно шоу, с.8  
22.00 "Шоуто на Николаос Цитиридис" - вечерно токшоу, с.8  
23.00 bTV Новините - късна емисия  
23.35 "По средата" - сериал, с.3, еп.2  
00.05 "Столичани в повече" - сериал, с.11, еп.9  
01.00 "Като на кино" - предаване за кино  
01.10 "Костюмари" - сериал, с.8, еп.3  
02.10 bTV Новините /п./  
02.50 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев /п./  
04.40 "Марлон" - сериал /п./  
05.00 "По средата" - сериал /п./  
05.30 "Круд" - анимационен сериал, с.1, еп.16

06.00 "Здравей, България" - сутрешен блок  
09.30 "На кафе" - предаване на NOVA  
12.00 Новините на NOVA  
12.30 "Наследство" (премиера) - сериен филм  
13.30 "Свободна да избира" (премиера) - сериал  
15.00 "Не ме оставяй" (премиера) - сериен филм  
16.00 Новините на NOVA  
16.10 "Пресечна точка" - публицистично шоу  
17.00 "Семейни войни" (нов сезон) - телевизионна игра  
18.00 "Сделка или не" (премиера) - телевизионна игра  
19.00 Новините на NOVA - централна емисия  
20.00 "Игри на волята: България" (премиера) - риалити, сезон 5  
22.00 "Клетката" (премиера) - сериал, сезон 1  
23.00 Новините на NOVA  
23.30 "Военни престъпления" - сериал, сезон 13  
00.30 "Престъпни намерения" - сериал, сезон 14  
01.20 "Пожарникарите от Чикаго" - сериал, сезон 11  
02.00 "Дъщерята на посланика" - сериен филм  
03.40 "Ти разкажи, Черно море" - сериен филм  
05.15 "Свободна да избира" - сериал /п/

10.00 Училище за родители  
11.00 EuroTV Shop  
11.30 Светът и всичко в него  
12.30 EuroTV Shop  
13.00 Новини  
13.15 Контра със Страхил Ангелов  
14.15 Политика и спорт  
15.15 Новини  
15.30 EuroTV Shop  
16.00 Делници  
19.30 Новини  
20.00 ЕвроДикоФ  
22.00 Денят с Веселин Дремджиев  
23.00 Новини  
23.30 Светът и всичко в него  
00.30 Интересно със Славчо Тощев  
01.00 Модна фиеста  
01.30 EuroTV Shop  
03.30 КоКоригу!  
04.00 Refresh за здраве  
05.00 Училище за родители  
06.00 Гозбата на България

www.duma.bg

## ХОРОСКОП

## ОВЕН

Имайте позитивно отношение към събитията и ще ви бъде по-лесно да се справите.

21 март - 20 април

## ТЕЛЕЦ

Затруднения могат да повишат напрежението около вас. Не се поддавайте на провокации.

21 април - 21 май

## БЛИЗНАЦИ

Ще се мобилизирате и ще приключите навреме със задачи, които не търпят закъснение.

22 май - 21 юни

## РАК

Промените около вас ще засегнат най-вече професионалната сфера. Възможни са размествания.

22 юни - 23 юли

## ЛЪВ

От сутринта ще се заемете с осъществяване на идея, важна за бизнеса или личните ви дела.

24 юли - 23 август

## ДЕВА

За да не останат съмнения, говорете открито, мълчанието не помага да се решават проблемите.

24 август - 23 септември

## ВЕЗНИ

Включвайки се в домашните задачи, ще подобрите уютта и настроението в семейството.

24 септември - 23 октомври

## СКОРПИОН

Прагматично съчетавайте полезното с приятното. Справяте се с лекота с работата.

24 октомври - 22 ноември

## СТРЕЛЕЦ

Ще получите помощ от приятел по важен въпрос, бъдете готови и вие да го подкрепите.

23 ноември - 21 декември

## КОЗИРОГ

Има добри условия да започнете интересен проект в сферата на културата и изкуствата.

22 декември - 20 януари

## ВОДОЛЕЙ

Споделяйки нова идея с човек, който ви познава добре, ще получите партньорството му.

21 януари - 19 февруари

## РИБИ

С творчески подход ще пристъпите към новите си задължения. Не действайте едностранчиво.

20 февруари - 20 март

## СКРЪБНА ВЕСТ

СКРЪБНА ВЕСТ  
ЦОЧО КУМАНОВ

1939 г. - 2023 г.

Един живот не стига...  
Обичаме те!Твои Мария, Камен, Ана, Ирина, Здравко,  
Ирина, Богомил и ФилипПоклонението ще се извърши на 5.11.2023 г. от 11:30 часа  
в Ритуалната зала на Централни софийски гробища.

## ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Църквата почита на 3 ноември преп. Пимен Зографски (Софийски). Св. свщмци Акепсим, Йосиф и Айтал

Св. Пимен Зографски е прочут иконописец и храмостроител

Знаменитият иконописец и храмостроител подобен Пимен Зографски се родил в София. Роден в деня на първовърховните апостоли Петър и Павел, отрокът в св. Кръщение бил наречен Павел. Родителите му го дали да се учи на писмо, иконопис, църковно пение и св. Писание при техния духовник, зографския йеромонах Тома, който служел тогава в древната градска църква "Св. Великомъченик Георги". След смъртта на родителите умрял и наставникът на младия Павел. На четиридесетия ден след смъртта си той се явил на своя ученик в слава и го посветвал да

отиде в Св. Атонска гора. Там скоро го постригали в манастирство с името Пимен.

Когато навършил 30 години, монах Пимен бил ръкоположен за йеромонах от македонския Воденски епископ Памфилий, който бил по народност българин. Когато бил на 55-годишна възраст, явил му се във време на молитва небесният покровител на Зографската обител - св. Великомъченик Георги Победоносец, и му съобщил Божията воля да бъде пастир на своя енокръвен народ. Преподобни Пимен се посветвал с един прозорлив старец и като получил негово съгласие, се отправил за България. Със себе си взел своя ученик Памфилий, който по-късно напи-



сал житието му.

В продължение на много години той обиколил почти цяла България

Най-напред бил в родния си град София и нейните околности, след това в Южна България и Бачковския манастир. Обиколил и цяла Северна България. Построил, обновил около 300 църкви и 15 манастира, като собствено

украсявал със стенопис. Между тях са Черепишкият манастир във Врачанска епархия и Суходолският манастир (тогава) във Видинската епархия. Към края на живота си преп. Пимен се завърнал в Черепишкия манастир. Скоро заболял тежко, предал на манастирските братя своето последно отеческо благословение, причастил се със светите Тайни Христови и починал на 3 ноември 1620 г.



РАСТЕНИЕ В ПУСТИНЯТА ДЕБЕЛА ХАРТИЯ	АНТИЧНО ИМЕ НА Р. ЯНТРА НЕМСКИ ФУТБОЛЕН ТРЕНЬОР	ПЕРИОДИ ОТ ВРЕМЕ ЛЕГЕНДАРНА ЯМАЙСКА АТЛЕТКА-СПРИНТЬОРКА	ПЕСЕН НА Л. ИВАНОВА ДЪРЖАВА В ЕВРОПА ЕДИНИЦАТА КИЛОЕЛЕКТРОНВОЛТ /СЪКР./	ТЕЛЕФОНЕН ПОВИК МЕБЕЛ ЗА СЯДАНЕ	ТЕЛОСЛОЖЕНИЕ ГРАД В ЛАТВИЯ	РЕКА /ИСП./ ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО /СЪКР./	КОНСПИРАТИВНА СРЕЩА
ОФИЦЕРСКИ НОЖ ПРЪСКИ ОТ ТЕЧАЩА БОДА			НАШ ШАХМАТИСТ ЦЪРКОВНО ПРАВИЛО				
ИЗТОК /HEM./	БЕЗАЛКОХОЛНО ПИТИЕ	ЕЛИПСИ ВЪВЕДЕНИЕ	ФРЕНСКИ ВЕСТНИК МЯРКА ЗА СИЛАТА НА ЕЛ. СЪПРОТИВЛЕНИЕ	Г-Й В ИТАЛИАНСКИЯ ФИЛМ "ЧИКЪН ПАРК" ТРИ КИТАЙСКИ РЕКИ	РОМАН ОТ А. ШАИК	ПОТВЪРЖДЕНИЕ БИВШ ФРЕНСКИ ФУТБОЛЕН СЪДИЯ	НАШ ДИДЖЕЙ И ТВ ШОУМЕН
СТРУНЕН МУЗ. ИНСТРУМЕНТ	ОТРИЦАТЕЛНА ОБРАТНА ВРЪЗКА /СЪКР./ ДРЕВНА АРМЕНСКА СТОЛИЦА	РАЗУМ ДЕПАРТАМЕНТ ВЪВ ФРАНЦИЯ	РАСТЕНИЕ, ИЗПОЛЗВАНО ЗА ПОДПРАВКА ТРИ РЕКИ ВЪВ ФРАНЦИЯ	ГРАД В ЯПОНИЯ	ЕЗИК В ДР КОНГО СЪКРАТЕН ПОДПИС	ИНДОНЕЗИЙСКИ ОСТРОВ СВЕТОВНА ОРГАНИЗАЦИЯ ШИВАШКО ПОСОБИЕ	ДЕН ОТ СЕДМИЦАТА /МН.Ч./
КОРЕЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА ЖИЛАВИ ИВИЦИ ЗА ОПАКОВАНЕ	СЪСТАВ ОТ ДВАМА ИЗПЪЛНИТЕЛИ ФРЕНСКИ ХУДОЖНИК		БЪЛГАРСКО СТУДИО ЗА КРАСОТА ГЕРОИНЯ В БЪЛГ.ФИЛМ "КОЗИЯТ РОГ"	ГРАД В БЪЛГАРИЯ ЖИЛЕШО НАСЕКОМО	ГРАД В ИНДИЯ СЪСТАВКА НА АНАСОНОВОТО МАСЛО		ГРАД В РОСТОВСКА ОБЛАСТ НА РУСИЯ
ЛИСТ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ДАННИ	ЖП МАШИНИ ВЪЗДУХЪТ ОКОЛО НАС ЛЪВОВЕ /ОСТ./				МЯСТО ЗАСАДЕНО С ЛОЗЯ ВОЙНА /СТАРИНОСЛАВ./	СПОРТНО РАВЕНСТВО ДВИГАТЕЛНИ ЦЕНТРОВЕ В МОЗЪКА	
МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ	РОД ПАПАГАЛИ ВЪЗПАЛЕНИЕ НА ОКОТО		ЖИЗНЕНОСТ, ЕНЕРГИЧНОСТ	БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕФОНИ	ПРИТОК НА РЗАМБЕЗИ СЕЛО В ДОБРИЧКО		РИБОНУКЛЕИНОВА КИСЕЛИНА /СЪКР./ РЕКА В РУСИЯ
ЗДРАВНО ЗАВЕДЕНИЕ			ЕСТОНСКИ КОМПОЗИТОР	РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ	СТОЛИЦАТА НА ГАНА СТЕНЕН СВЕЩНИК		
БИВШИТЕ ИНИЦИАЛИ НА АР ЕГИПЕТ УМЕН ЧОВЕК		ПОМАГАЧ НА НЕЛЕГАЛНИ ХОРА	ПЛАНИНСКА ВЪРБА ИЗОРАНИ И НЕЗАСЯТИ НИВИ	ЗЛАТИСТОКАФЯВА СПЛАВ ОТ МЕД И КАЛАЙ ОРНАМЕНТИ ОКОЛО ТЕКСТ ИЛИ КАРТИНА НЕПРИЛИЧЕН СМЯХ			
ОТДЕЛЕНИЕ ЗА ИНТЕНЗИВНА ТЕРАПИЯ /СЪКР./ БУЕН КОН	ПЕЩАРИ БИВШЕ ПЛОВДИВСКО РАДИО СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ П.ВИНС	ГЕРОЙ В ПОВЕСТТА "ПЛАНЕТА-БЕЗУМНАТА ПЛАНЕТА" ОТ ФР.БРАУН	СТРЪМЕН БРЯГ ТЕРМИН ПРИ ИГРА НА КАРТИ		ТЕЧНОСТ ЗА УПОЙКА ГРАД В НОРВЕГИЯ		ГЕРОЙ В ПИЕСАТА "ВСЕКИ ТЪРСИ СВОЯ ОСТРОВ" ОТ Р.КАУГБЕР ИТАЛИАНСКА ФУТБОЛНА ЛЕГЕНДА
НОВООТКРИТА ПЛАНЕТА МЪЖКИ ОВЦЕ		БАЛЕТ ОТ М.ЖАР И Ж.БАКЕВИЧ РЕАКТИВЕН СНАРЯД /СЪКР./	БЪЛГАРСКИ ДРАМАТИЧЕН И КИНОАКТЪОР-АДАПТАЦИЯ ПОКОЙ	РЕДИЦИ ОТ ДВИЖЕЩИ СЕ ОБЕКТИ ПСЕВД. НА СТЕФАН СТАМБОЛОВ			
ОРГАНИЧНО ВЕЩЕСТВО							

РЕЧНИК: "А и О", Аит, "Аор", Ве, Егс, Лви, Мотко, Ха.

Борис БЕРОВ

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Радостина Благоева**

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА

ОТ БРОЙ 212

Първи зам. главен редактор  
**Нора Стоичкова**  
Зам. главен редактор  
**Ина Михайлова**  
imihaylova@duma.bg  
Отговорен секретар  
**Ивайло Гиздов**  
igizdov@duma.bg

**БЪЛГАРИЯ:** Аида Паникян - 218;  
Десислава Велева - 230; Юлия Кулинска - 224  
**ИКОНОМИКА:** Мая Калпачка-Ивановска -  
заवेждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246  
**СВЯТ:** Таня Глухчева - 220  
**КУЛТУРА:** Вилиана Семерджиева -  
завеждащ отдел - 240  
**ОБЩЕСТВО:** Валентин Георгиев - 232  
**ЧЕТИВО:** Боян Бойчев - "Пегас" - 244; Георги Гълов -  
"Пардон"; **Художник:** Анатолий Станкулов  
**СПОРТ:** Владимир Николов - завеждащ отдел - 245;  
Марин Милашки - 245  
**ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ:** Росица Ангелова

**ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров,  
Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева  
**РЕКЛАМИ И ОБЯВИ:** Юлия Станкулова - 205;  
0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg  
**РАЗПРОСТРАНЕНИЕ:** Румяна Кирилова - 203;  
Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, "Български пощи" ЕАД  
**ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.  
Ръкописи не се връщат.  
Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

[www.duma.bg](http://www.duma.bg)

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:  
София - 1000,  
ул. „Позитано“ 20А  
Факс: 975 26 04,  
автоматичен  
номератор 02 97 05  
+ вътрешен номер

Печат

ALLIANCE PRINT

София, жк. "Дружба" 1,  
ул. "Илия Бешков" 3А

ВЕСТНИК "ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ  
"РАБОТНИКЪТ", "РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК"  
И "РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

**ВОДОРАВНО:**  
Магнолия. Анапест. Тарга. Тарикатка. Коз. Ро. Нещо. "Ан". Теле. Ело. Склад. Март. Гарга. Аоки /Стив/. Вили. Дар. Орле. Орган. Старт. Ласка. Асти. Зона. Цеце. Дикенз /Чарлз/. Вежди. Ода. Го. "ТА". Под. Ило. Алан. Тил. Кос. Ле /Иван/. Емири. "Булдог". Лик. Кав. "Ти". Ир. АНСА. Жинола /Давид/. ИАА. Алеи. Корифей. Нрави. Да. "Те". Корда. Со. Аврен. Рубикон. Харч. Арико. Риони. "Чук и Гек". Вио /Теодил дьо/. Вем. Палач. Нар. Идиоти.

**ОТВЕСНО:**  
НАТО. Карлово. Утика. Ача. Газ. Лол. Неделино. Рул. БНР. Такелаж. Ортачка. Оглед. Дико Илиев. Ич. Ела. Осцилограф. Раг. Ремарке. Ос. "Екерен". Лято. Гацо /Ангел/. Ла. Йоника. Урва. Едалини /Ивано/. Ларн. "Тина". Александров /Александръ/. "Ние". СД. Аарау. Ии /Наоске/. "Как ще ги стигнем...". Брод. Паола. "Тико". Хавлии. Пет. Орда. Тик. Ли. "Ково". Ска. Гарантиране. Со-нет. Стандарт. Залив. Ироними.



# Гришо стигна 1/4-финал в Париж

Димитров разби и Александър Бублик

Григор Димитров (№17 в света) се класира за втори път в кариерата си за 1/4-финал на "Мастърс"-а в Париж (6 748 815 евро). Водещият ни тенисист разби Александър Бублик (Каз, №33) с 6:2, 6:2 за 67 мин. Така нашият затвърди солидната си форма, след като във II кръг се справи и със световния №3 Даниел Медведев (Рус).

32-годишният хасковлия за-служи 136 255 евро и 180 т., от които ще прибави 90 т. Той очаква днес по-добрия от Хуберт Хуркач (Пол, №11) и Франсиско Черундоло (Арж, №21), които играха късно снощи.

Срещу Бублик българинът бе с класи по-добър. Той поведе с 3:0 с два пробива. Бублик намали до 2:3, но с нова серия

от три поредни гейма Димитров взе категорично първия сет, в който допусна само една непредизвикана грешка.

Началото на втората част бе равностойна, но след това българинът взе пет поредни гейма. И триумфа за трети път в шест мача срещу Бублик, вземайки реванш за загубата си в три сета в Марсилия през февруари.



СНИМКА АТП

Григор Димитров се радва на победата над Александър Бублик в Париж

## Илиан Илиев викна двама дебютанти в националния отбор

Илиан Илиев викна двама дебютанти в националния отбор. Новият селекционер обяви група от 27 души за евроквалификациите. На 16 ноември "лъвовете" посрещат Унгария, а 3 дни по-късно гостуват на Сърбия. Място в отбора намериха Живко Атанасов (Черно море) и Александър Колев (Крумовград). В състава се завръща Антон Недялков, който

дълго време бе извън игра заради контузия. В националния отбор отново е и Филип Кръстев, който след трансфера си в Лос Анджелис ФК отпадна от плановете на Младен Кръстаич.

**Състав:** Вратари: Даниел Наумов (ЦСКА 1948), Иван Дюлгеров (Черно море), Димитър Митов (Сейнт Джонс); **Защитници:** Виктор Попов

(Черно море), Иван Турицов (ЦСКА), Валентин Антов (Кремонезе), Алекс Петков (Шльонск), Симеон Петров (ЦСКА 1948), Кристиан Димитров (Левски), Живко Атанасов (Черно море), Антон Недялков (Лудогорец), Ангел Лясков (Локо Пд); **Полузащитници:** Илия Груев (Лийдс), Ивайло Чочев (ЦСКА 1948), Андриан Краев (Левски), Филип Кръстев

(Лос Анджелис ФК), Христо Иванов (Локо Пд), Светослав Ковачев (Ахмат Г), Станислав Иванов (Арда), Доминик Янков (Лудогорец), Илиан Илиев (Кифисия); **Нападатели:** Кирил Десподов (ПАОК), Георги Русев (ЦСКА 1948), Мартин Минчев (Ризеспор), Преслав Боруков (Арда), Спас Делев (Лудогорец), Александър Колев (Крумовград).

**Botanic**

**ZinSeD**  
за имунната система  
Цинк - хелатен лесноусвоим  
Селен - органична форма  
Витамин D3 - натурален  
Витамин С - щадяща стомаха форма  
специален комплекс за имунната система

**ЗинСеД**

Лесноусвоима формула  
за здрава имунна система

ЦИНК

Zn

ВИТАМИН С

C

ВИТАМИН D3

D3

СЕЛЕН

Se

за здрава имунна система

02/821 15 00 [www.botanic.cc](http://www.botanic.cc)

## ЗАЩОТО ЗАСЛУЖАВАМЕ ЗДРАВЕ

Ако успеем да засилим имунната защита на организма си, шансът да се изправим подготвени пред предизвикателството на който и да е вирус значително се повишава. Сега е време да обърнем по-специално внимание на това съвършено творение – нашата собствена имунна система.

Най-идеалният начин да се спасим от вирусите е да подпомогнем естествените защитни механизми на тялото ни, без да нанасяме щети. Повишавайки естествените сили на организма, ние бихме могли да подготвим тялото ни за евентуална борба с вирусите и бактериите.

ЗинСеД е комбинация от важните за имунната система цинк, селен, витамин D и витамин С. Тази комбинация значително повишава съпротивителните сили на организма срещу вируси, бактерии и други патогени. Витамините и минералите в ЗинСеД допринасят за нормалната функция на организма. Синергичната комбинация от цинк, селен, витамин D и витамин С спомага за антиоксидантната защита на организма, което е изключително важно в: неблагоприятни условия; при ситуации с повишен риск от инфекции; вирусни епидемии.

Витамин D е необходим за нормалната функция на имунната система. Наличието му е важно за клетъчната комуникация и в частност тази на клетките от имунната система. Това подобрява реакцията към външни патогени, вируси, бактерии. През 2009 г. Националният институт по здравеопазване предупреждава, че ниските нива на витамин D са свързани с чести настинки и грип. През 2017 г. голям анализ на клинични проучвания показва, че приемът на витамин D намалява шансовете за развитие на респираторни инфекции с приблизително 42%. Витамин D в ЗинСеД (ZinSeD) е от неалергогенен натурален растителен източник и е в отлично усвоима формула.

Органичният Селен е изключително важен за организма. Той е мощен антиоксидант и основен клетъчен протектор. Оптимизира сърдечно-съдовата система и стимулира имунитета. С оглед на събитията, свързани с COVID-19, се появи информация за ползите на селена като антиоксидант и способността му да предпазва организма от инфекции. Излязоха доста публикации, които вече доказаха връзката на селена с коронавируса. Неговият дефицит се оказва пряко свързан с високия риск от заразяване. А приемът на селен доказано повишава съпротивителните сили на организма и се бори с РНК-то на самия вирус.

Цинкът е сочен като едно от първите средства за повишаване защитните механизми срещу коронавируса. Цинкът е изключително важен за нормалната функция на имунната система. Дефицитът на цинк води до нарушена реакция на имунната система, което прави организма податлив към редица бактериални, вирусни и паразитни инфекции. Цинкът в ЗинСеД (ZinSeD) е в органична хелатна форма. Това го прави лесноусвоим и с повишена бионаличност.

Витамин С участва директно и индиректно в стотици процеси в организма, като неговото наличие допринася за имунната система (както на вродената, така и на придобитата). Витамин С повишава съпротивителните механизми на организма срещу вируси, бактерии и други патогени. Витамин С в ЗинСеД е под формата на калциев аскорбат. Предимството на тази форма пред аскорбиновата киселина е, че калциевият аскорбат е по-лек за стомаха. Това е важно за хора с язва, гастрит, рефлукс или други състояния, характеризирани се с повишена чувствителност на стомаха.

Една-две таблетки, дневно, ЗинСеД осигуряват необходимата доза здрав и силен имунитет, готов да се бори с вируси.

Можете да намерите ЗинСеД в аптеките и онлайн на [www.botanic.cc](http://www.botanic.cc). Нека да дадем на себе си и на близките си здраве!